

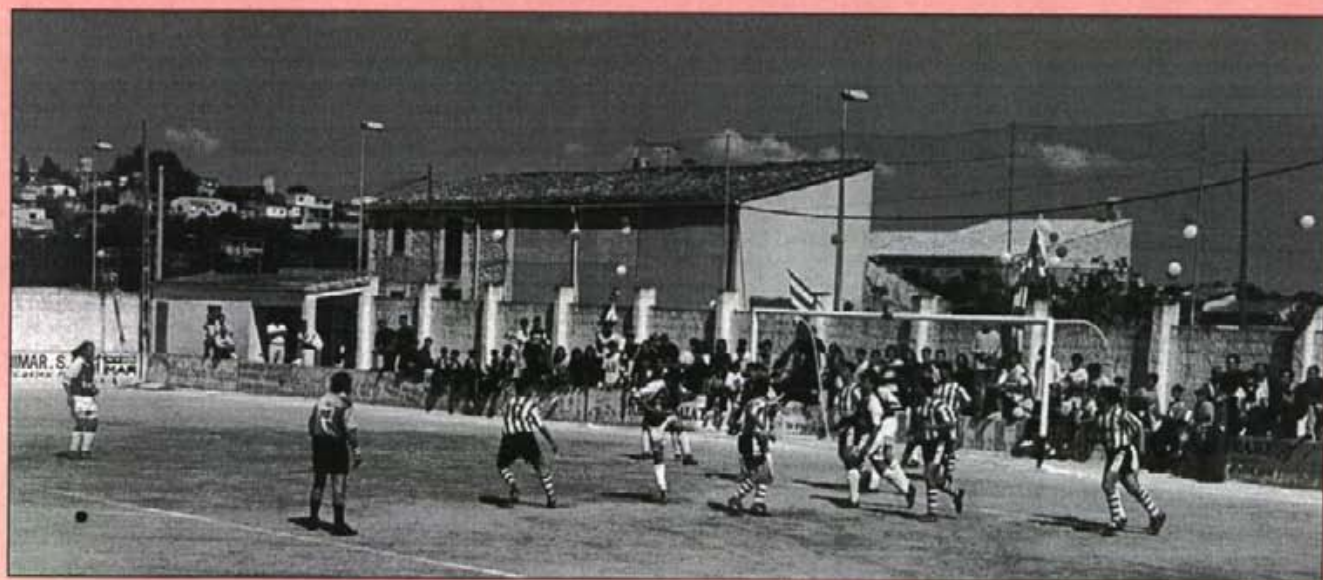

BONA PAU

PAU
S. C.

Nº. 532 - Any XLV - MONTUÏRI - JUNY - 1997

El Montuïri torna a Preferent

Els nins també volgueren participar de la festa el dia de l'ascens del Montuiri

El Consell Insular de Mallorca subvenciona l'esport montuier amb 350.000 pessetes

La Comissió de Govern del Consell Insular de Mallorca a la sessió del passat 26 de maig va aprovar el pla de subvencions esportives per a 1997. Pel que fa a Montuiri les subvencions són les següents:

<i>Club Esportiu Montuiri</i>	<i>Pessetes</i>
Bàsquet: Pràctica	100.000
<i>Club Penya Motorista Montuiri</i>	
Ciclisme: Trofeus i campionat	75.000
<i>APA CP Montuiri</i>	
Bàsquet: curs iniciació	50.000
Judo: curs i diada	25.000
II setmana poliesportiva	100.000
Total	350.000

BONA PAU Montuiri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socias Mora, Antoni Mateu Socias, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd i Rafel Pons Mairata.

Administració: Martí Ferrer Sampol

C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuiri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, són atribuïbles als seus autors.

ES GRAONS

DILIGÈNCIA

És d'alabar la diligència dels policies municipals, els dies 1 i 16 de cada mes, en fer canviar de lloc —a la dreta o a l'esquerra— els corxes, els conductors dels quals encara no s'han assabentat del que preceptuen els discs. Sense posar denúncies fan complir estrictament el que està establert.

DISCORDANÇA

El fet no és d'ara, sinó que ja ve d'anys enrere: amb el temps s'han permès certes construccions de cases, i reformes i millorament de façanes a moltes vivendes, i això ha fet que en part s'hagi canviat la imatge exterior del poble. Cal suggerir uniformitat i desitjar que l'estètica clàssica de la vila romangui inalterable.

BREUS

Donants de sang

L'equip mòbil del Banc de Sang de Balears vendrà a Montuiri divendres dia 4 de juliol per fer una col·lecta de sang en el Consultori Local, de les 18'30 a les 21'30 h.

Bona Pau, a la mostra de revistes en català

A la mostra de revistes en català que es féu a Ciutat en els jardins de la Misericòrdia i a la Rambla, del 15 al 18 de maig passat, hi participà la nostra publicació. Entre les revistes exposades s'hi trobava *Bona Pau*.

Augment de la recaptació per llicències d'obres

L'Ajuntament de Montuiri havia presupostat ingressar 3 milions de pessetes en la recaptació per llicències d'obres per al 1996, quan a la caixa de la casa de la vila per aquest concepte, segons manifestava el depositari Arbona, han entrat 9 milions. Un augment que es deu al dur un control molt més estricte pel que fa referència al pressupost d'obres i a la inversió prevista pel promotor.

Augment de l'import per recollida de fems

La Mancomunitat del Pla va acordar a partir del pròxim any un augment del preu de la recollida de fems a les vivendes dels municipis, entre els que s'hi troba Montuiri; degut sobretot al transport i eliminació. D'aquesta manera els rebuts domiciliaris dels municipis del Pla pujaran a 13.374 pessetes, de les quals 5.924 són en concepte de recollida i 7.450, per eliminació i transport.

Publicitat pels carrers

A fi d'evitar tant de paperum que s'escampa pels carrers amb motiu de la publicitat comercial, l'Ajuntament té previst elaborar una ordenança municipal, la qual podria ésser debatuda a una propera sessió plenària.

Dos dits de seny

Les faltes d'altri no ens justifiquen

Encara que és evident que les faltes d'altri no ens justifiquen, aquesta evidència desapareix quan som nosaltres els qui hi estam involucrats. Pocs són els qui no s'excusen quan se'ls descobreix en una falta. Generalment diuen: "Aquell també ho fa", com si les faltes dels altres constituïssin un tret del qual no volem que ens privin.

També n'hi ha molts que es defensen tornant l'acusació a l'acusador: "I tu que dius, si també ho fas?" I encara que l'argument sia rebutjable, no ho volen comprendre: tota l'atenció va dirigida a la malifeta de l'altre. També n'hi ha que diran: "I tu fas altres coses! Tal volta ets millor? I això equival a tornar-la per partida doble. Altres es defensen dient: "I tu qui ets per jutjar-me?"

No manquen els qui retreen una tara o una raó d'inferioritat. O bé troben que l'acusació s'ha dit en un to desagradable, quan no pensen que és el fons el què predomina, i no la forma o el to. Per aquest motiu al·leguen que la manera és incorrecta, o que l'acusació és inoportuna, o que la intenció és adversa, o que es tracta d'una presumpció insuportable.

I així es dona el cas que per tal d'evitar retreure un petita falta, aquell que de bona intenció la vol corregir es carrega amb una culpa immensa i quasi irreparable. I tot per no voler-se corregir, o no voler-se mirar a la cara per alliberar-se del mal, tot reconeixent-lo.

Ja ho hem sentit dit moltes vegades: "Sa culpa és lletja i per això ningú la vol tenir". Els qui tenen seny, quan reconeixen esser culpables, no passen aquesta culpa a un altre, l'admeten. I encara que un sigui una persona major, l'acceptar haver actuat d'una manera incorrecta en un cas concret, en lloc de sentir-se acusat, ja es pot considerar disculpat. Però, sobretot, pensem en consciència i amb els dos dits de seny, que les faltes d'altri no ens justifiquen.

Salomó

Editorial

Els graons, obra de tots

Tant entre la gent del poble com des d'aquestes mateixes pàgines, des d'alguns anys ençà veníem divulgant la necessitat de la restauració dels graons. Una millora que per diferents raons ja s'havia passat fins que un bon dia una colla o vàries d'operaris especialitzats posaren mà a l'obra. Era el passat 12 de desembre. I ara, al cap de poc més de cinc mesos, tot i que hi ha hagut diferents interrupcions degudes a les festivitats habituals i a la pluja, a la fi d'aquest passat mes de maig les obres es varen donar per acabades, encara que no s'ha fet la inauguració oficial.

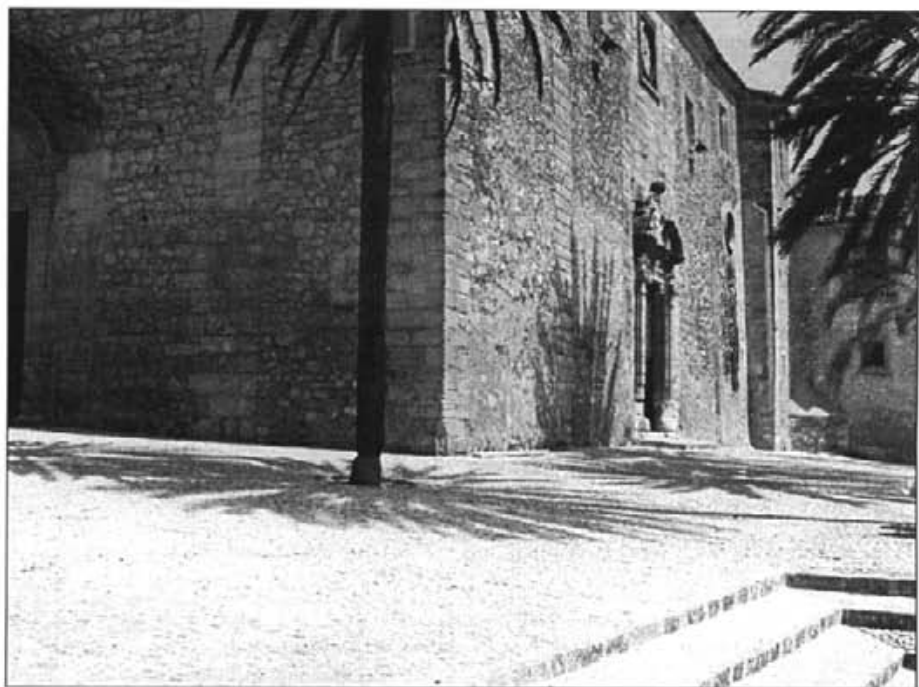
Una empresa que haurà costat bastants de milions, dels quals una part considerable haurà estat aportada pels mateixos montuïrers i una altra, per ajudes d'entitats de dins i fora de Montuïri; entre les que cal destacar la contribució especial de l'Ajuntament, la del CIM, la de "Sa Nostra" així com altres de diferents institucions de la vila. I encara resten alguns milions de pessetes que s'hauran d'abonar i de les que actualment no es disposa, per poder liquidar la totalitat del que haurà importat la millora. Tot i que un temps es va córrer la remor de la possibilitat que no costàs res ni al poble ni a la

parròquia, s'ha de desmentir, ja que si bé es prometeren unes ajudes, aquestes no haurien estat suficients per satisfer el cost total de l'obra.

Ara es pot assegurar, per altra part, que la major part dels montuïrers han vist amb bons ulls aquesta comesa, encara que hi ha, segons notícies, una petita, però considerable part de gent de la vila que no ha volgut participar econòmicament en l'empresa, tot suposant que qualche dia o molts en faran ús, dels graons. Són els qui han criticat la manera, els descontents o rebecs en contribuir econòmicament.

Ens proposaren també inserir en les pàgines de *Bona Pau* el noms dels qui havien fet aportacions, però no ho consideràrem oportú, sobretot perquè una gran majoria volia quedar en l'anomímat.

El fet cert és que els graons ja estan acabats, que no hi ha hagut "víctimes", que els optimistes en dur a terme aquesta reforma han superat als pessimistes, i que per espai de molts d'anys hi tornarà haver uns graons dignes, dels quals, els montuïrers s'en podran sentir orgullosos. I tant si han contribuït com no, els graons, i ara la seva reforma, és obra de tots.

A finals del passat maig romangué conclosa la restauració dels graons

Capítol VI

El Capità Bayo

-Matau-lo!

Aquest crit exaltat i paorós em roda dins el cap, Gerard. M'imagin l'expressió cruel i despiatada de la dona que pronuncià aquestes horribles paraules. M'ho contaves aquell vespre asseguts al pedrís dels graons. No t'acovardares gens amb l'amenaça dels feixistes. Ben al contrari, dedicares més temps i més passió a les teves investigacions. Volies treure la veritat encara que no agradàs a ningú. I de fet, quasi bé no agradava a ningú. Només a mi em deixaves embadalida amb les teves històries. I ara, només el teu record alimenta el poc vigor que em queda. En aquestes hores tristes i monòtones d'espera, engolint, completament avorrida i mig estormentada, els successius programes insulsos i buits que el visor-control vomita, em sent morir, Gerard. Però tu, amb el teu entusiasme em deixondeixes, em fas alenar i floreix tot memorant-te. Deixem idò, capbussar-me altre pic dins el teu món.

-Matau-lo!

I en moriren molts, m'explicares, sobretot del bàndol roig que comandava el Capità Bayo. En Bayo era maçó i afiliat a la UMRA (Unió Militar Republicana Antifascista). Estava destinat a l'aeròdrom del Prat de Llobregat i tengué la idea d'organitzar des de Catalunya, que aleshores era republicana, una expedició militar que alliberàs Mallorca de l'urpa negra del feixisme. La iniciativa no agradà gens al govern republicà de Madrid. Tampoc ho veia clar la Generalitat de Catalunya que ho hagué d'acceptar a contracor perquè la proposta d'en Bayo calà molt fort dins els ambients més revolucionaris, radicals i catalanistes. El Comité de Milícies Antifeixistes de Barcelona s'encarregà de reclutar i armar la columna que havia de desembarcar a les Balears. La filiació política dels voluntaris era molt diversa: Hi havia milicians del PSUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya), comunistes estrangers, joves d'Estat Català i d'Acció Catalana, anarquistes de la CNT (Confederació Nacional del Treball) i de la FAI (Federació Anarquista Ibèrica). Un altre grup de voluntaris, políticament no homogeni, fou l'integrat pels mallorquins que el dia 18 de juliol havien anat a

Barcelona a participar a l'Olimpíada Popular. Entre joves i vells formaven una centúria. Al costat d'aquesta amalgama de milicians poc instruïts militarment i més aviat rebels a la disciplina, Bayo disposava de tropes regulars, alguns guàrdies civils d'assalt i d'un centenar de carabiners de Mallorca que s'havien passat a la República. Aquest exèrcit bigarrat que lluitava sota quatre banderes (la roja dels comunistes, la roja i negra dels anarquistes, la catalana i la republicana) arribà a mobilitzar entre vuit mil i nou mil combatents. Homes i dones que, en diversos vaixells, ocuparen sense gairebé resistència, primer Cabrera, després Formentera i Eivissa. Finalment i des de Menorca, que sempre havia estat feel a la república, l'expedició de Bayo desembarcà a les 6 del matí del diumenge 16 d'agost de 1936 a Cala Anguila, Portocristo i Cala Petita. A aquella zona del Llevant mallorquí els nacionals no hi tenien defenses i els pocs efectius de guàrdia es limitaren a informar de la greu situació. El desembarc havia estat un èxit.

-Matau-lo!

A Montuïri, el silenci calitjós d'aquell diumenge d'agost fou pertorbat, de bon matí, per nombroses columnes de vehicles militars, estibats de soldats i material bèl·lic. Passaren per la carretera, de Palma cap a Manacor, entre rostolls i ametlers secs. A la sortida de la missa de nou, un rum rum soterrani s'espargí, neguitós, enmig de la gent. Cosa grossa havia passat i prest el retronar de l'artilleria confirmava la sospita: Forces republicanes havien envaït Mallorca.

El contraatac dels nacionals no es feu esperar. Mentre els expedicionaris catalans es deixaren embriagar per l'eufòria del triomf, acudiren ràpidament a defensar el Port falangistes i requetès dels pobles veïnats i vàries columnes motoritzades de l'exèrcit regular. D'aquesta manera, aconseguiren deturar l'envestida inicial.

Horabaixa de tot d'aquest diumenge 16 d'agost, un camió de falangistes que venien del front de Manacor arribà a Montuïri. A la plaça, un grapat de joves mobilitzats per l'exèrcit n'esperava, temorenc, les instruccions.

-Al·lots! -els arengà un dels falangistes acabats d'arribar, foguejant pel tuf caracte-

El Capità Bayo

rístic de la pólvora- Venim de matar rotjos. Molts de rotjos!! Aviat no en quedarà cap!!!

La inconsciència atrevida d'aquell recluta a la força, de cabells reülls i pell bruna, li vessà per la boca en contestar-li:

-Ell, jo no sé perquè ens hem d'incorporar si tanmateix ja no mos heu de mester...!!

-Matau-lo! -s'exaltà la dona del vestit de llista de color d'ala de mosca, sacsejant frenèticament els braços enlairats.

Sonaren trets. L'al·lotell de cabells reülls i pell bruna s'esmunyí serpentejant entre la gentada, ho donà a les cames i, escapat! costa a baix, cap a l'estació del tren. No va esser a temps a pujar-hi. Acabava de partir. Els falangistes li trepitjaven els talons. Desesperat, corregué i corregué per la via, cap a Algaida. Hi arribà ell abans que el tren. D'allà, agafà bitllet i fugí a Palma.

En pocs dies els nacionals, ajudats per l'aviació italiana, derrotaren els milicians d'en Bayo i l'exèrcit roig s'hagué de retirar a la desbandada. Una immensa solada de morts folrà les platges, els algars i les marines de Manacor, Sant Llorenç i Son Servera. Espargida entre els cadàvers, una gran quantitat de material de guerra.

Els falangistes montuïrers participaren activament en el front de Portocristo. Formaren, juntament amb els camarades de Porreres, una línia de guerrilles comandada pel capità Joaquín Crespi.

Paral·lelament a la confrontació armada, es va estendre per tot Mallorca una repressió tan brutal, terrible i esgarriadora que gelà completament la sang als mallorquins i a molts, els costà la vida.

Encara ara, després de 60 anys, escarufa pensar-hi.

-Matau-lo!

No t'ho vaig dir mai, Gerard, però aquell vespre no em podia dormir: Tenia por i em sentia molt deprimida.

Rosalina Llovet

Llemosí o català? (i II)

Martí de Riquer, recent premi Príncep d'Astúries en Ciències Socials, en el passat número de *Bona Pau* ens ensenyà la no existència d'una prosa culta de certa consistència en llengua provençal o d'oc i sí l'existència d'una literatura poètica riquíssima, capdavantera en tota Europa. Tenyí els països europeus del seu influx i encara l'any 1579 (han passat uns 347 anys des de R. Ll.) Juan López de Hoyos, mestre de Cervantes, escriu: "*este libro de poesia del famoso poeta Ausias March, el qual es poeta espanyol y escribió en lengua lemosina, que es entre catalana i valenciana o, por mejor decir, un mixto de catalana y algo de gallega y valenciana*". El 1602 (han passat uns 370 anys des de R. Ll.) Lope de Vega, tan relacionat amb els escriptors valencians, escriu: "*Castísimos son aquellos versos que escribió Ausias March en lengua lemosina, que tan mal y sin entenderlos Montemayor tradujo*". El problema llemosí-català intentarem esbrinar-lo en el número anterior de *Bona Pau*. Però ara deduïm dels dos textos citats fins a quin punt el tenyit del provençal es perllonga en l'esdevenir dels segles europeus. Tanta fou la influència de la poesia dels trobadors en tota Europa.

Com va esser això? Referit-me concretament al món literari prelul·lià en el Regne d'Aragó hi podem trobar tres causes explicatives: una de general i dues d'històriques: la primera d'aquestes dues, relativa a Catalunya i la segona, peculiar del Regne de Mallorca. Exposem-les.

Causa de caràcter general. El poeta llatí Horaci en "*Epistularum liber secundus*", I, vv. 156-157, en una traducció literal la formula així: "*Conquistada Grècia, (aquesta) conquerí el feroç vencedor i engendrà en l'agrest Laci les arts*". Roma és més forta i menys culta que Grècia. Roma guanya Grècia, però Grècia, conquistada, genera un més alt grau de civilització en Roma. Aquest procés és una constant històrica. El programa *Mil·lennium*, el dia dedicat a reflexionar sobre els càtars, secta religiosa cristiana estesa sobretot a occitània, ens assabentà de les invasions nòrdiques, esteparis siberians, als països del sud culte, Xina, Índia i civilitzacions mediterrànies, on, conquistadors, aniran substituint ferotgia, violència, atropell per

valors més humans i civilitzats. Més prop de nosaltres, els cristians del nord de la Península Ibèrica, atrets pel refinament de la Còrdova califal, el París d'aquell temps, l'atacaran bel·licosament i s'hi impregnaran culturalment. Coincidint amb el temps de R. Ll. la cultura gallega, superior aleshores a la castellana, atraurà el gust literari del rei Alfons X el Savi intensament i hi escriurà la seva obra poètica "*Cantigas de Santa Maria*".

Catalunya no serà excepció a aquest principi general. Tindrà els seus estires i amolles amb Provença; hi arribarà a governar, però també serà culturitzada per la seva riquíssima poètica. Els poemes catalans, ja abans de R. Ll. i fins a Ausias March (1397-1459) escriuran els seus poemes en provençal.

Primera causa històrica relativa a Catalunya. Alfons I de Catalunya-Aragó (1154-1196) anomenat el Cast o el Trobador, en morir l'any 1166 el seu cosí, el comte Ramon Berenguer II de Provença, heretà els seus estats. Mantingué una activa política ultrapirinenca contra els comtes de Tolosa, també aspirants a Provença. La cort d'Alfons I, formada ara per aragonesos, catalans i provençals, és trilingüe. En una encertada maniobra política fomentarà que els seus vassalls catalans conrin la poesia provençal. La finalitat política d'aquesta mesura és atreure's els partidaris provençals de Ramon de Tolosa al seu costat. D'aquesta manera la poesia dels trobadors entra des de la cort, és a dir per la porta gran, dins la literatura catalana.

Segona causa històrica relativa al Regne de Mallorca. Jaume II, nat a Montpeller el 1243 i mort a la Ciutat de Mallorca el 1311, hereta del seu pare Jaume I, també natural de Montpeller, el Regne de Mallorca en 1276, integrat per les Illes Balears i el territori avui anomenat Catalunya Nord. Jaume II té vassalls de dues llengües, la catalana, parlada per balears i rossellonesos, i la llenguadociana, parlada a la baronia de Montpeller i al vescomtat de Carlat. D'on no tan sols no és absurd, sinó fins natural i políticament plausible i desitjable trobar el provençal pur i correcte en boca de Sanç I, rei de Mallorca i comte de Rosselló i Cerdanya entre el 1311-1324. Com també és natu-

ral trobar-lo en la ploma dels nostres poemes com Berenguer d'Anoia nascut a Inca.

Recordem que aquest treball és una peça més d'un seguit d'escrius futurs o possibles, com vaig indicar al n° 530 de *Bona Pau*, al voltant de la figura del mallorquí R. Ll., creador de la prosa literària catalana. També hi vaig fer constar, seguint les idees de Martí de Riquer, com R. Ll. no trobà un llet fet a cal veïnat (Provença) a l'hora d'infantar la seva prosa. El motiu l'he repetit avui mateix quan al començament d'aquest escrit he recordat la no existència d'una prosa culta de certa consistència en llengua provençal o d'oc.

Però quina fou l'actitud de R. Ll. front a la literatura poètica riquíssima de la citada cultura? En el n° 2 de la "*Vida Coetània*" llegim: "com fos (R. Ll.) en la plenitud de la sua joventut e es fos donat en l'art de trobar e compondre cançons e dictats de les follies d'aquests món..." Per tant, la vena poètica de R. Ll. és manifestà en estil trobadoresc fins a la seva conversió. Després se n'arrepentí d'haver estat trobador com podem llegir-ho en el "*Cant de Ramon*", versets 64 a 66:

No som digne de far honor
a Déu: tan fort som pecador,
e som de llibres trobador".

De fet no conservam cap poema del temps de joventut de R. Ll.

Al final del capítol CXVIII del "*Llibre de Contemplació*", n° 30, podem llegir: "Com lo vostre servidor e-l vostre sotmés haja estat, Sènher, ça enrra fals loador e mintent maleidor, pus que vós l'havets esguardat ab los vostres ulls piadosos plens de misericòrdia, d'aquí avant proposa, Sènher, que sia vertader joglar, en donar loor verdadera de son Senyor Déu".

"Vertader joglar", R. Ll. no negarà tots els valors de la poesia provençal però, ja convertit, farà "una transformació essencial d'ella, i, al mateix temps, un intent d'aprofitar els mitjans expressius i de difusió de què disposaven trobadors i joglars", segons paraules de Josep Rameu i Figueras.

Josep Oliver i Verd

enguany el Govern Balear i l'Agència Tributària agiliten la DEVOLUCIÓ.

DES DE L'1 DE MAIG FINS AL 30 DE JUNY, EL GOVERN BALEAR I L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA FAN CONFIDENCIALMENT I GRATUÏTAMENT LA VOSTRA DECLARACIÓ DE RENDA.

Si sou resident a les Illes Balears, el Govern Balear i l'Agència Tributària, en col·laboració amb les principals institucions financeres, ofereixen la possibilitat de fer-vos la declaració de renda de manera confidencial i gratuïta. Si la vostra declaració resulta amb dret a devolució, el Govern i l'Agència Tributària n'agilitaran al màxim el pagament perquè cobreu més aviat. Demanau cita prèvia al telèfon **900-112 012** i farem la vostra declaració d'una manera fàcil, còmoda i personalitzada. Amb més rapidesa, perquè en sortiu aviat. Amb més mitjans humans, perquè cobreu més prest.

- A Mallorca:
Recinte de Fires i Congressos de Balears. PALMA.
Horari: 10-20 h. Dissabtes: 10-14 h.
- A Menorca:
Av. de Menorca, 90
Edifici "Sa Nostra". MAÓ.
Horari: 09-14 h. Dissabtes: 09-14 h.
- A Eivissa:
Av. d'Espanya, 49 -1a
Edifici Consell Insular EIVISSA.
Horari: 09-14 h.
Dissabtes: 09-14 h.

Agència Tributària

GOVERN BALEAR

Recordau: només amb cita prèvia.

Telèfon 900-112 012 gratuït

<http://www.bitel.es/renta>

amb la col·laboració de:

S'ha dit que...

... es torna parlar dels aparcaments a Plaça, en es carrer Major i en es des Pujol. Es primers que hi arriben tal vegada tenen es cotxe aturat allà tot es matí i llavors si qualcú necessita aparcar durant 5 ò 10 minuts no troba lloc. Ens han demanat que suggeríssim a qui pertoca que hi posin horari limitat, d'estacionament, de dia, sense pagar. Per exemple, mitja hora o una. Es conductor posaria un paperet indicant s'hora d'arribada, però vigilant que si després el modifica, serà multat. Així, es que hi han d'estar tot es matí, que l'aparcuin a un altre carrer.

... moltíssims de coets, i fins i tot traca, amollaren s'horabaixa des dia de s'ascens del Montuiri. Un espectacle que, més que una manifestació esportiva, semblava que ses festes de Sant Bartomeu ja eren aquí.

... és de sa Cooperativa estaven més contents que un ca amb un os. Més d'un milió i mig de guany, entre fet i fet, els féu estar tan satisfets que ara ja no es conformen en celebrar-ho en es menjador de Ses Escoles. Enguany aniran a un restaurant... no sols ets homes, sinó que també hi menaran ses dones.

... però, per altra part, es de sa Cooperativa no tenen tanta sort. Abans varen haver se sofrir ses males olors quan es clavegueram anava an es torrent. Després hi posaren sa depuradora, i encara més. I ara ja tornen tèmer amb motiu de col·locar-hi es punt verd.

... sempre n'hi ha des descontents. Ara que han restaurat es graons al seu estat original haurien volgut que es pis fos més llis, fins si tot qualcú es lamenta perquè no s'han enrajolat. Voldrien que en caminar-hi fos ben pla. Aquests -o aquestes- no pensen que quan els feren per primera vegada quasi no en duien, de sabates... i ja no parlem des tacons de ses dones.

... encara se senten més queixes des papers que queden espargits pes carrers quan una empresa divulga es seus productes. Sembla bé que amollin sa propa-

ganda dins ses cases; però molt malament que es vent faci córrer tant de paperum d'un a altre costat des carrers. Se diu, també, que ara s'Ajuntament hi posarà mà i està disposat a multar ses empreses, es papers de ses quals es trobin pes carrers.

... ja s'ha confirmat: Sa Banda de Música de Montuiri ha rebutjat sa invitació per tornar a Àustria, però en canvi ha acceptat s'oferiment d'anar aquest estiu a França. Concretament a París, on donarà alguns concerts, un des quals serà pes voltants de sa Torre Eiffel. Partirà de Montuiri dia 1 d'agost i tornarà dia 6.

... un temps a fora vila, a s'hora de segar i batre se sentia cantar, però ara, en so re-nou de sa maquinària, ja no se sent... i enguany, manco, ja que davant aquesta mala anyada que es presenta, es foravilers han perdut es cantet.

... per Montuiri es lladres van a lloure i són més vius que sa gent de la vila. Aquest més passat almanco han fet de ses seves a sis o més cases des poble i fora vila. I llavors es propietaris han romàs atordits davant la feta. Algú ha donat part a sa guàrdia civil, però d'altres sols ho sap l'amo i sa gent.

En Xerrim

FABRICACIÓ
DE
BALUSTRADA

Magatzem i Oficina:
Cra. Manacor km. 28'5

07230 MONTUÏRI (Mallorca)

Tlf. Magatzem: 64 60 95
" Particular: 64 61 73

L'Ajuntament informa

**Resum de la sessió plenària
extraordinària i urgent celebrada
el 27 de maig de 1997**

Ratificació de la urgència

Una vegada que el batle accidental, Gabriel Arbona Verger, hagués donat compte de la urgència de la sessió, fou aprovada per unanimitat.

Pla d'Obres i Serveis 1997

Per unanimitat fou aprovada la inclusió en el Pla d'Obres i Serveis de 1996-97 del projecte d'asfaltat dels carrers compresos en la 5ª fase, els quals són els següents: De la Penya, Na Païssa, Den Vanrell, Lletra "A", Bonavista, des Forn, Costa i Llobera, Des Puig iAVINGUDA des Dau. L'import és de 12 milions, dels quals el CIM n'aportarà 5.400.000, el MAP, 4.200.000 i l'Ajuntament, 2.400.000 pessetes. L'adjudicació de les obres s'haurà de fer abans del 15 de juliol mitjançant el corresponent plec de condicions.

Condol i desig de recuperació

La Corporació en ple volgué fer patent el seu condol, expressant-lo a la fi de la sessió al regidor Gabriel Miralles Pizà, per la mort de la seva mare. Com també manifestar el seu desig d'una pronta recuperació del fill del batle.

Notícies de la Casa de la Vila

Batle interí

Amb motiu del viatge oficial que a mitjan mes passat féu a l'Argentina el batle Joan A. Ramonell, durant la seva absència va ocupar interinament l'alcaldia el primer tinent de batle Gabriel Arbona Verger.

Escoles

Després d'haver-ho sol·licitat l'Ajuntament, com també el Centre i l'Associació de Pares, per fi el MEC ha decidit invertir una partida de 15 milions de pessetes pera millores al Col·legi Públic "Joan Mas i Verd" en obres d'adobs i petites reformes. Les obres es realitzaran aquest estiu a fi que al començament del curs les classes es puguin tornar reprendre sense les molèsties que sempre ocasionen les obres.

A la sessió plenària del mes de febrer, l'Ajuntament va acordar adquirir aquest solar del carrer des Forn per a construir-hi vivendes socials

Amb el canvi d'ubicació del punt verd, desapareixerà aquesta mala imatge

Punt verd

Per tal d'eliminar la mala imatge que suposa el veure els contenidors que hi ha a l'entrada del poble per la carretera de Palma al costat del camp de futbol, dins poques dates es traslladarà aquest punt verd a la carretera de Pina, davant on actualment hi ha la Cooperativa.

Pou del Rei

Davant de la conveniència de canviar d'ubicació el transformador de GESA que actualment hi ha en el Pou del Rei, es fan gestions amb dita Companyia per tal de traslladar-lo a uns terrenys adjacents adquirits per l'Ajuntament. D'aquesta manera sols estarà a uns 30 m. de distància d'on està en l'actualitat.

Fumigació

Amb l'objectiu d'eliminar les paparres que fins fa poc hi havia pels voltants del Puig de Sant Miquel, una brigada d'obres de l'Ajuntament va fumigar tota aquella zona.

IBASAN

A fi que les bombes de l'AVINGUDA d'Es Dau no hagin de bombejar les aigües com també suprimir les males olors que s'escampen per aquells indrets especialment durant l'estiu, s'han obert unes sifques que canalitzen aquestes aigües brutes a través de Na Corona i recorren paral·leles a la carretera de Manacor, fins a enllaçar amb les canonades que ja es dirigeixen a la depuradora.

Excursió del 1er de maig

Com ja és costum, l'Ajuntament tornà organitzà l'excursió del 1er de Maig. Enguany es va anar als Freus d'Orient. Fou una agradable sortida, si bé, tot i haver-ho divulgat, sols foren una quaranta els participants.

Inauguració d'una botiga

Dia 8 fou inaugurada una botiga de queviures en el carrer de Ses Tres Creus núm. 13, on ja n'hi havia una altra. La porta Catalina Tous Cerdà.

Persones Majors

Ofrena floral a la Mare de Déu de Lluc

Dijous dia 8 de maig, 130 persones majors participaren a l'ofrena floral que anualment dediquen a la Mare de Déu de Lluc. Degut a la inclemència del temps els actes es varen haver de fer dins el temple. Es va dinar al restaurant de la Font Coberta i a l'horabaixa, després de visitar el Port de Sóller, es va retornar travessant el túnel, recentment inaugurat.

Festival

El grup de Persones Majors de Montuïri que aquest hivern passat participà al programa "Bauxa i Esplai" amb ball de saló, balls mallorquins, sevillanes i manualitats, el 25 de maig passat prengué part en el festival que per a tots els grups de Mallorca tengué lloc en el Palau d'Esports de Ciutat.

Banda de Música

La Banda de Música de Montuïri dia 11 de maig va prendre part en el II Festival de Bandes, a Son Carrió, on, juntament amb les de Sant Llorenç i de Campanet, a l'església parroquial tengué lloc la trobada d'enguany i allà oferiren un concert.

Patronat Obrer

Un grup de 5 persones de Montuïri va anar dia 18 a Ciutat al menjador social del Patronat Obrer per servir el dinar a les persones que allà hi dinen, tota vegada que el personal assalariat els diumenges lliura.

Molta gent volgué presenciar i gaudir del partit de futbol que donava l'ascens al Montuïri

Accident

El fill menor del batle i de na Joana Maria Miralles, d'11 anys, Albert Ramonell, dia 23, quan circulava amb bicicleta pel Dau tengué la desgràcia que li caigués una bossa amb tant mala fortuna que la va embolicà la roda de davant i ell caigué de cap en terra i va romandre inconscient, amb paràlisi cerebral. Fou ingressat a la UVI. A finals de mes l'estat encara és estacionari.

Onada de robatoris

Aquest maig ha estat gros. Hi ha hagut robatoris a ca na Margalida de Meià (dos), a sa Rota de Can Mateu Manes-

cal, a can Toni Grau, a can Vicenç Puret i altres que desconexim per no haver-ho denunciat.

Fideuada al Puig

Ja dia 1 de juny, en el Puig un grup de més de 300 persones participà a la fideuada organitzada per tal de recollir fons per a les obres del graons. Allà el matí, a més, hi hagué jocs infantils i l'horabaixa tocà la Banda de Música.

Ball a Plaça

I el vespre, a plaça, tengué lloc una festa de ball de bot i ball de saló els qui havien assistit al curs celebrat el passat hivern sota la direcció de Joan Segura.

Boutique

Atenció especial als montuïrers

C/ Impremta nº 1 (Pas den Quint) - Tef. 72 40 98 - Palma de Mallorca

Joana Riera Palou, la cuinera de les Escoles

Després de 24 anys d'exercici, es jubila

Afable en el tracte i treballadora, no l'hem vista mai de mal humor. Conscient de la seva responsabilitat es mou amb soltesa i diligència dins el quefer diari. Podem dir també que la cuinera de l'Escola Pública del nostre poble és un element fonamental dins el citat centre d'ensenyament.

A la cuina i el menjador es desenvolupa com una professional. Vertadera-ment ho és. Notam en ella els gests que caracteritzen precisament les persones que coneixen i dominen el seu ofici.

A més d'una experta en la seva professió, té altres qualitats humanes: És respectuosa i de bon caràcter. El seu timbre de veu, no massa alt, és convincent.

El que hem dit fins ara es refereix a Joana Riera Palou, l'actual cuinera del centre escolar de Montuïri que a la fi del curs actual es jubila, deixant un treball al què s'hi ha dedicat molts d'anys.

Nasqué a Bunyola el 3 de setembre de 1932, d'on també descendeix la seva família. Es casà amb Miquel Moll Martorell fa 39 anys. Té una filla i un fill. També té tres nêtes de curta edat.

- No t'imaginam mans fentes, Joana. A què et dedicaràs, ara jubilada?

Es posa les mans al cap, rient.

- Ara, jubilada!?!... entre fer de "teta" als "bebés" -té dues nêtes bessones, nou nades, de la seva filla-, ocupar-me de la família, especialment de la meua mare que necessita que li tinguin l'esment que correspon, i feines de la casa, pots comptar que no sabré on m'he de girar...

S'atura momentàniament de conversar, li desapareix la rialla del rostre i tot seguit desvia un poquet la conversa, continuant en to més baixet.

- La veritat és -ens diu- que ja havia pres el lliis amb la meua feina i enyoraré l'ambient en què m'he mogut tants d'anys. Però... ja em cansava, físicament, més aviat que abans, quan vaig començar, i frisava de retirar-me; els anys no passen debades. He de confessar que treballant dins la cuina i el menjador m'hi he trobat molt bé, sobretot he tengut sempre molt bones relacions tant amb els mestres com amb les mestres i els nins. En cap d'ells no he tengut mai cap problema.

Indicis d'una certa emoció han guaitat als ulls de la nostra interlocutora i hem estat un instant abans de continuar.

- Comencem la història pel principi i digués-nos, Joana: Tu vares néixer a Bunyola. Com va ésser que vengueres a Montuïri?

- El meu pare va passar de tallador a Alcoraia i tots venguérem a Montuïri quan jo tenia 6 anys.

- I estant aquí de nina...

- Jo anava a classes particulars amb donya Jerònia Juan i més tard a Ca ses Monges fins als 14 anys. Més envant, de joveneta, ajudava als meus pares a les feines de la casa. El temps passava i jo tenia uns 19 anys quan el 1950-51 inauguraren la fàbrica de teixits del Dau. Vaig ésser de les primeres que hi varen anar, a fer-hi feina.

- Passem concretament a la teua feina com a cuinera. Quin any començares al menjador de l'Escola?

- L'any 1973, essent batle l'amo en Gaspar de Meià, ara fa 24 anys.

- Quina experiència tenies de l'art culinari en aquells moments?

Amb una mitja rialla mou el cap totalment i negativament.

- Cap experiència en absolut. Sabia fer el que fa qualsevol mestressa de casa, i no puc negar que al principi em preocu-

pava l'haver de fer el dinar per tantes persones. Els primers dies fou un poc difícil el calcular els ingredients que havia d'emprar, tenir-ho tot a punt... Així com jo, els mestres i les mestres -que sempre m'han ajudat molt- també es veien un poc apurats. Però ho vàrem superar.

- Quants de nins eren a la taula al començament, en què es posà en marxa el menjador?

- En començaren molt pocs. S'havia posat el menjador només per als nins que venien a classe des de Lloret i els de Montuïri que vivien a fora vila. En total uns 35.

- En l'actualitat, quant són habitualment al menjador? Han canviat les normes?

- Sí; actualment, des de fa anys, tots els nins que venen a l'Escola i complint en les condicions establertes, tenen dret a venir al menjador. Són més d'un centenar cada dia a la taula.

- Quin és el preu per cobert i més?

- Actualment, si no m'equivoc, paguen set mil pessetes mensuals.

En arribar aquí és interessant assenyalar que segons informes de bona font el menjador del centre escolar del nostre poble és un dels que més bé funcionen de l'illa.

- Ens preguntam, com pots atendre tota sola tantes persones a la taula i ocupar-te de la cuina?

- Ah, no! Ara no som tota sola. Quan vaig començar i més envant, durant dotze o tretze anys, en què tenia uns setanta nins al menjador, m'arreglava sense ajuda. Però després augmentà el número de comensals, i des de fa onze o dotze anys tenc una dona que ve a ajudar-me cinc hores diàries.

- Teniu un menú determinat per a cada dia de la setmana?

- No. Cada setmana el director, la secretària i jo programam el menú de la següent.

- D'on es proveeix la cuina? Anau a la botiga?

- Hi anam per certes coses. Habitualment ens duen tots els productes a domicili adquirits a preu de majorista. Jo con-

trol les factures d'aquests productes i el director s'ocupa de pagar.

- Has tengut alguna oferta de treball per part d'algun restaurant o similar?

- Sí, vàries. Restaurants de prestigi. Però estimo molt el menjador de l'escola i no he volgut moure'm mai.

- Ens referirem als nins més petits. Se'ls fa un menjar a part?

- No. Però m'explicaré: als nins més petits els servim els mateixos plats que als majors. Però procur que el menú sia apte per a tots. Si algun nin està delicat o du un règim especial, i m'avisen, li feim un dinar aposta per a ell.

- De quants de plats consta el menú?

- Sempre primer i segon plat, més fruita o postres.

- En alguna ocasió has hagut de demanar consell o ajuda a algun professional?

- No. Ja he dit abans que he hagut de valer-me tota sola; però repetesc: Els mestres i les mestres m'han ajudat molt.

- Quin tractament et donen els nins quan parlen amb tu?

- Els nins em diuen cuinera i els mes-

tres, Joana; i així ens va molt bé.

- Què t'hagués agradat esser o fer durant la teva vida i no has pogut?

Na Joana està pensativa un moment molt curt.

- Mira -ens diu-, si hagués de tornar començar la vida m'agradaria fer la mateixa feina i amb els mateixos amos.

És una deferència, un compliment sincer, cap a les persones amb les qui li ha tocat conviure. Na Joana és així.

- Girant la vista cap enrera, com definiries els anys passats als menjador de l'escola?

Quan contesta els seus ulls enregistren una caria melancolia. Està mirant enfora.

- Aquests anys -contesta- m'han passat volant... no em pareix ver que no hi hagi de tornar... la vida és molt curta... enyoraré molt els nins, els mestres i les mestres...

- Passem a un altre tema més alegre, Joana. Quines són les festes del poble que més t'agraden?

La seva cara es torna trempar.

- La festa del Puig i Sant Bartomeu.

- Què opines dels temps actuals?

- Jo pens... que avui tenim molta llibertat i això és molt bo, però no la sabem emprar bé.

- Et preocupa tornar vella?

- No. És llei de vida, el que em preocupa és quedar inútil.

- Alguns records agradables de la teva infància i joventut?

- Sí... tenc uns records molt agradables de nina, quan amb el meu pare anava al bosc a triar escorxa. Ell s'ocupava de la sitja. N'hi he vist fer moltes. La darrera la féu quan jo ja era casada

- Què desitges, què esperes ara de la vida?

- Salut per tothom. Poder estar molt amb els meus i poder-los cuidar.

Han estat les contestes i opinions, el sentir de la nostra entrevistada. Una dona entregada a la seva professió, donant de sí tot el que ha sabut. Els seus ulls estaven humits quan deia que enyoraria l'ambient en què s'ha mogut fins ara, amb els nins, les mestres i els mestres. Estam segurs que tots ells tampoc oblidaran na Joana.

Miquel Martorell Arbona

Millor... i més aprop

Super Montuiri

Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix fresc • Carnisseria

Xarcuteria • Fruita i verdura

"Panaderia" • Pastisseria • Rebosteria

Servei a domicili

C/ Es Dau s/n

Tlf. 64 67 60

Montuiri

Fatals conseqüències de la Revolta Forana i de les Germanies a Montuïri

Alguns montuïrers participaren activament a la Revolta Forana de 1450, la qual cosa va suposar, a més d'una forta repressió, nombroses pèrdues humanes i la ruïna del camp; però sobretot una major concentració de propietats per part dels ciutadans, que adquiriren les possessions de Son Comelles, Son Company i els rafals Aixat, Donzell, d'en Colomàs de sa Devesa, es Guerrer i d'en Mas.

Pel que fa a les lluites entre els bàndols, durant el segle XV hi hagué enfrontaments entre grups de la mateixa vila o entre els de dues veïnades. El 1463 es produïren bregues a Sineu i a Montuïri entre els partidaris d'Andreu Rossinyol i els de Joan Arnau. Les autoritats dubtaven entre desarmar la gent i deixar-la sense defensa enfront dels possibles atacs exteriors, o consentir-ne l'armament i exposar-se a aquestes disputes. El 1493 el virrei anà a Sineu i vengué a Montuïri a pacificar les bregues, però hi trobà certa resistència.

Respecte a la població, el 1421 es computaren 119 focs, equivalents a 595 habitants, quantitat que es reduí el 1452 a 73 focs (365 persones). A la segona meitat del segle XV es va reproduir un lleuger augment i passà de 84 focs (420

La possessió de Son Company fou adquirida l'any 1450 per gent de Ciutat a conseqüència de la Revolta Forana

habitants) el 1466, a 133 (550 habitants) el 1482.

Influència dels agermanats a Montuïri

Una problemàtica social, institucional i econòmica no resolta, esclatà en la revolta de les Germanies (1521-23), en la qual hi participà la majoria de montuïrers. Els agermanats foren majoritàriament petits i mitjans propietaris agraris. El 29 de setembre de 1521 el agermanats Joanot Colom i Pau Casesnoves visitaren Montuïri acompanyats de revoltats d'Algaida i de Llucmajor i demanaren al batle Bernadí Company i als jurats de la vila que s'unissin a la causa. El batle donà suport a la revolta, però l'endemà el consell es tornà reunir i es retractà. Aquesta ambigüitat municipal féu que el febrer de 1522 tant el virrei Miguel Gurrea com Joanot Colom exigissin homes armats al consell de la vila. L'agost de 1522, essent batle Perot Jaume, el consell envià tots els homes disponibles del municipi en suport de Joanot Colom per atacar Alcúdia. Alguns enemics de la Germania, dits mascarats, com Joanot Bauçà, Joan Mesquida, Antoni Miralles, Pere

Miralles, Joan Mut i Pere Joan Ribes, es refugiaren a Alcúdia. A la batalla de Son Fornari (Sa Pobla) moriren alguns dels montuïrers que lluitaven a favor de la Germania, com Bartomeu Oliver i Joanot Cerdà. A l'atac d'Alcúdia varen morir els mascarats Joan Canyissar i Pere Ferrer. També hi moriren alguns agermanats, com Bartomeu Forner i d'altres foren executats, com Sebastià Vell.

A les *Informacions judicials sobre els addictes a la Gemanía* es relacionà la participació dels montuïrers en la revolta i foren valorats els seus béns. Les informacions afectaren 199 caps de casa. Els agermanats, sotmesos a una composició, varen haver de pagar una quantitat que oscil·lava entre 2 i 550 lliures. A més de les composicions també hagueren de pagar els danys fets a alguns mascarats durant la Germania.

Durant la segona meitat del decenni dels vint del segle XVI, les tensions i els enfrontaments continuaren. El 1527 el governador reprimí i castigà l'atac que va sofrir l'alqueria i la casa de mossèn Miró.

Nota.- Bona part d'aquest article ha estat extret de la veu Montuïri de la Gran Enciclopèdia de Mallorca, publicada per Brisa.

El molí de Can Nofre, en el Molinar, encara es conserva

El "Nobiliario Mallorquín" de Joaquim Mª Bover, i Montuiri

(Conclusió)

Rosselló

Saura Rosselló y Cabrit, casada con el serenísimo D. Sancho infante de Mallorca, hijo del príncipe Don Fernando y nieto del rey D. Jaime III, como consta por el instrumento dotacional de 7 de los idus de febrero de 1330 en poder de Juan Tauler notario. Por el dote que según este mismo documento constituyó Saura a su marido, podrá formarse una idea de la opulencia de esta familia en aquella época, opulencia que se minoró notablemente por haber tomado parte Ferrario Rosselló, su hermano, y sus hijos, en la causa de Jaime III su legítimo rey, sufriendo con este motivo confiscos, destierros y todo género de vejaciones. Los bienes dotales de Saura Rosselló fueron: una alquería en **Montuiri**...

Sala

Arnaldo Sala, natural de Caldes, vino con D. Jaime I en la conquista de esta

isla y en el reparto general de las tierras le cupo la alquería Alcadi, de cuatro jugadas en el término de **Montuiri**.

Santandreu

Esta familia se estableció en la villa de Petra en el siglo mismo de la conquista. Vino a ella Pedro Santandreu, natural de Barcelona, y en el reparto general de las tierras se le asignó la alquería Luch abenandax, de extensión de cuatro jugadas, en el término de **Montuiri**.

Sant Martí

Ramon de Sant Martí...era capitán del ejército, y en el reparto general se le dieron dos casas de las quince que tuvo el rey en la Almudayna, llamadas Lalberg d'en Azambo y Lalberg Abuzait. Tuvo los reales Xayhaddar y Alletux de cinco jugadas cada uno, y la alquería Alhadeniut de igual extensión en el término de Petra; las alquerías Aturtuchulet de siete jugadas, Abenferro de trece, Lluchmayor, que hoy conserva su nombre con el título de villa, de veinte y cinco y Dabutachi de seis, en el de **Montuiri**...

Socies

En la villa de **Montuiri** también existe esta familia, y la casa de ella de la ciudad de Alcudia prestó a Carlos V importantes servicios que le premió el monarca condecorándola en 14 de octubre de 1525 con privilegio de franqueza de derechos municipales.

De esta familia han sido miembros del grande y general consejo Balear... Pedro, de **Montuiri** en 1491.

Sureda

Arnaldo Sureda y Sant Martí, vistió la púrpura de su patria, por el estamento de ciudadanos, en los años de 1398, 1401, 1406, 1412, 1420, 1423, 1428 y 1437: sirvió a D. Alonso V en la guerra de Nápoles con una galera capitaneada y armada a sus costas, en la cual iban también sus hijos Pablo y Salvador: fué el primer feudal de Sant Martí, de Alanzell, Boscana, Alcudiarrom, Llobregat, Albadellet, María y otros estados: poseyó los diezmos reales de

El nom de carrer d'en Vanrell data del segle XVII quan on és ara can "Punta" era la casa pairal dels Vanrell

Petra y Mianes, y fué señor de la jurisdicción civil de dichos lugares, en virtud de real privilegio de 8 de enero de 1442.

Tagamanent

El solar antiguo de esta familia es la hacienda de su nombre que a principios del siglo XVI ya la poseían las de Miralles y Socies de **Montuiri**.

Vanrell

En Cármas, Sineu y **Montuiri** vemos establecida esta familia desde principios del siglo XIV.

Vich

Ponce Vich, vino a la conquista y se le dió en el reparto general de las tierras el real Hishar, de extensión de ocho jugadas en el término de **Montuiri**.

Vidal

La familia que tiene este nombre es tan antigua en Mallorca como su conquista. Vino a ella Pedro Vidal natural de Barcelona, y se le asignó en el repartimiento una mitad de la alquería Beniati climusa, en el término de **Montuiri**.

Guillem Mas Miralles

Tenim alguna cosa en comú

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Altres temps

Era en aquell temps, quan de tant en tant vèiem pel poble en Mascaró, el fotògraf de Maria de la Salut. Concretament el 1950 en què, un dia feiner i d'una manera espontània es trobà amb aquests cinc jovenets. Ells són Jaume "Costa", Biel "Sampol", Miquel "Pieres" (f), Miquel "Quelet" i Joan "Costa" (f). En aquells moments en Miquel "Quelet" feia l'empadronament i anava recollint dades per les cases del poble. D'aquí que porti amb una mà una carpeta i amb l'altra, tinter i ploma per escriure, ja que aleshores el bolígraf encara no s'havia inventat. Pels vestits es veu que era un dels dies d'hivern. I en aquesta positura, l'ambientant fotògraf va desaparèixer.

Agraïments a les famílies, Associació de Persones Majors, Patronat de Música i a la Caixa de Balears "Sa Nostra"

Des que començaren les obres dels graons, la parròquia ha agraït mitjançant **Bona Pau** totes les persones que van col·laborant en la restauració dels graons. També és bo ressaltar que a més de les aportacions familiars hi ha entitats que com a tal han manifestat el seu suport econòmic, i és d'agrair. Així tenim l'Associació de Persones Majors que ha contribuït amb 50.000 pessetes; el Patronat de Música, amb 25.000 pessetes i la Caixa de Balears "Sa Nostra" amb 300.000 pessetes. Aquesta entitat ja va fer en el seu dia una bona aportació de 250.000 pessetes per ajudar a la restauració del Retaule de Sant Pere.

De bell nou, des d'aquí volem donar a tots les gràcies per aquesta bona disposició.

Nofre Torres, rector.

ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER

Campanya de socis a Montuïri
Ajuda'ns a ajudar-te

Fe't soci a:

"La Caixa"

Banca March

"Sa Nostra"

Per a qualsevol informació de
"xequeos": Tlf. 24 40 00

OMEGA

OMEGA

Cindy Crawford's choice

New Constellation

Ω
OMEGA

The sign of excellence

Joyeria **Fermin**

Pel maig a tondre vaig

Les ovelles, durant l'hivern, donat que per pasturar passen la majoria de temps a l'intempèrie, per resguardar-se del fred i altres inclemències del temps, es vesteixen amb un atapeït abric natural, la llana.

Però a partir de la segona quinzena de maig el dia es llarg, arriba el fort sol i amb ell dies de calor i basca. Com és natural l'anar abrigats és molest. A conseqüència del malestar, tenen peresa de córrer per pasturar, cerquen les ombres dels arbres, pasturen poc, es cansen, panteixen, les fuig la talent i el seu rendiment en producció és baix. Per tant, per proporcionar-los comoditat perquè es puguin moure i pasturin lleugeres, i demanar-los bona i molta llet per ben surar les seves cries, es fa precis tondre-les. Cada animal produeix un vell de 1,5 a 2 quilos. Hi ha races, entre elles la mallorquina, que són més llanudes i el seu vell és més gros, pesa de 2 a 3 quilos.

Aquest treball, que sembla fàcil no ho és tant. Per deixar l'animal ben tos es requereix tenir una certa pràctica i molta. Per aquest motiu hi ha pastors i amos de guarda que prefereixen llogar un professional o un pastor que en sàpiga en lloc de fer-ho ells mateixos.

Tonent amb tisores -encara n'hi ha que ho fan- hi ha tondredors que no s'hi miren gaire, la qüestió és llevar llana aviat, però n'hi ha que hi tenen molt de gust i fan d'aquesta feina un vertader art. Quan l'animal està ben tos les senyes de les tisorades es veuen harmòniques, guardant simetries, fent vistosos dibuixos o brodats con són: de gra d'ordi, espina de peix, ventallot i altres formes més o menys artístiques.

La forma de més mèrit i més presumeixen els bons tondredors és quan les tisorades formen retxes horitzontals i paral·leles damunt l'esquena i costats, les quals es corben damunt la paleta i cuixa conforme a la curvatura de les parts carnosos i guardant simetria de manera que a cada costat faci el mateix traçat.

Antany, quan majoritàriament es tonia amb tisores s'organitzaven concursos de tosa atorgant premis a qui deixàs l'animal més ben tos i amb els dibuixos de les tisorades més creatius i ben fets. Ara concursos de tondre amb tisores, pot ser se'n celebri qualcun. Tonent amb màquina elèctrica, sí que se'n celebren.

Fins fa una trentena d'anys, la llana, era una bona treta pels amos de bestiar llanut, ja que s'emprava molt per vestir i per fer matalassos per jeure. Basta dir que devers la l'any 60 es pagava a la finca al voltant de 60 pessetes quilo. I el tondre amb tisores en costava 20, hi havia un guany de 100 pessetes per ovel·la. Enguany es cobra 225 pessetes per animal tos, i la llana en val entre 120 i 130, per tant hi ha una pèrdua d'unes 100 pessetes per cap.

Degut a que els preus són baixos, per estalviar el que costa aquesta feina s'ajunten uns quants amics pastors i realitzen la tosa, o bé l'amo quan té lleure ton dues o tres ovelles i quan li cau bé en ton unes quantes més. Aquests darrers anys s'han alegrat un poc. Fa quatre anys anava el preu solament a vint-i-cinc pessetes quilo. De llavors ençà a anat pujant un poc cada any, fins i tot l'any passat s'arribà a pagar a un centenar de pessetes quilo. Però enguany sembla haurà tornat a baixar. Un pastor em digué que li havien posada a quinze duros.

Temps enrera, el dia de la tosa, arreu era alegre i festós. Ara encara hi ha llocs on si fa una mica de bauxa, però en general no se celebra res, tal vegada sia perquè la llana val poc i si no és guanyen diners la gent té poques ganes de riure.

Ara per realitzar aquesta feina no se sent cantar, però antany es cantava i amb la tonada pròpia de l'ocasió cançons com aquesta: "D'es cap me'n vaig an es coll / cap avall per sa ventresca / i si és jove, esperoneja, / i si és veia no es mou". També s'improvisaven gloses i es contaven fets i acudits. Així mateix, actualment, gairebé per tot fan dinar pels tondredors i ajudants. Antany, però, quan arreu s'havia de tondre amb tisores aquest dia era de més bulla. El dia abans s'havia matat un xot i el dia de la tosa, el mati, quan ho havien preparat i tenien les ovelles dins l'apré, després d'haver-ne toses unes quantes, es berenava d'un bon frit. Al migdia es dinava de fideus i xot rostit, i tan al berenar com al dinar no

Una vegada tosa l'ovella, les retxes de les tisorades han d'esser paral·leles i de manera que a cada costat hi hagi el mateix nombre (Dibuix de Joan Miralles Gomila)

mancava el bon vi casolà, i com que durant el temps es realitza la tosa no manca la botella de conyac i cassalla, i tan els tondredors com els ajudants de tant en tant amb la botella peguen un glopet: tot el dia estan alegres. Després d'haver dinat amb la panxa plena i ben abeurada de vi hi ha poques ganes de tornar-se a posar en feina i la conversa s'allarga. A vegades i per tenir temps per la festa, s'acabava la tosa abans de dinar, però si encara quedaven ovelles amb llana així mateix l'horabaixa les tonien.

Si no fos perquè és precis no es tondria, perquè val més la feina que comporta que la treta de la llana; però si no es fa, les ovelles, a més de tenir molta calor, a l'estiu agafen virons, cucs, polls i altres paràsits, els quals fins i tot poden causar-los la mort.

Per tant l'única treta que s'aconsegueix del bestiar llanut es l'anyell i la subvenció de l'Estat, ja que el munyir per a vendre la llet, el brossat o el formatge tampoc els preus actuals paguen la feina. Així mateix encara hi ha pastors que munyen i fabriquen formatge a la manera casolana, però són pocs que ho facin, pentura en tot Mallorca quatre o cinc i serà petit el jornal que puguin treure.

Ja per acabar, escriuré les populars i conegudes dites referent a la llana, però no a la de les ovelles, sinó a la que fa referència a una persona presumida que es creu saber molt i no obstant és fàcil d'enganyar o fotre. Es diu: "saps que duu aquell?", molta llana pel clatell. L'altre respon: i... mentre hi hagi llana n'hi haurà que tondran", donant a entendre que de la gent curta i presumida sempre n'hi ha que se'n aprofiten.

Sion Nicolau

Rafel Socias Trobat, Lector en Filosofia

Intel·ligent frare exclaustat que abans d'esser de l'orde del Mínims, dins ca seva sempre portava solideu

Rafel Socias Trobat en el seu temps es va distingir per esser un frare molt des-pert, de l'orde del Mínims, una branca del Franciscans, el qual era lector en Filosofia i molt conegut dins i fora de Mallorca.

Era fill de Joan Socias i de Maria Aina Trobat i va néixer a Montuïri dia 2 d'abril de 1806. Essent al·lot va intentar entrar a diferents ordes religiosos per tal de fer-se frare; però una vegada haver descobert que possiblement era descendent de Joanot Colom, el rebutjaven, fins que, per fi, pogué ingressar a l'orde dels Mínims. No obstant i segons indagacions que feren els mateixos frares, no arribaren a trobar exactament la seva procedència, ja que, al parer, semblava que feien desaparèixer els documents. Ara bé, dins ca seva —aleshores vivia en el carrer Alt (encara que posteriorment ha esdevingut com a carrer de Dalt)— sempre duia solideu, tal com el porten el jueus. Però una vegada haver ingressat als Mínims, aquests sembla que també varen falsificar el seu origen, ja que, d'esser així el que se suposava, no podia estar dins l'orde. Fou per tal motiu o per un altre, el fet cert és que ell no deia mai ni d'on era ni l'edat. En aquell temps a Mallorca hi havia convents a Palma, a Muro i a Santa Maria.

Cal recordar que el 1812, Napoleó, quan es va haver fet amb el poder a Espanya, ja havia ordenat l'exclaustració, però en retornar Ferran VII com a rei absolut, als voltants del 1822, va tornar permetre que els frares tornassin al convent. Però el 1835 esdevingué una definitiva exclaustració de dominics, franciscans, mínims... i fou en aquest any quan Rafel Socias va haver de deixar el convent per ja no tornar-hi.

En aquell temps i fins fa poc, els pares que tenien fills o filles religiosos, sobretot d'ordes de pobresa, no els deixaven res en herència, però així mateix els deien: tal finca serà de tal germà, però si ve el cas que la necessitis te l'haurà de cedir. I al nostre ressenyat li varen haver de cedir Sa Rota. Ara bé, en aquell tros en aquell temps ni tan sols hi havia caseta i ell n'hi féu construir una per poder-hi viure en esser-hi i amb una capella per celebrar-hi missa. Fou per això que ell allà hi va in-

Al costat del Puig de Sant Miquel hi havia "Sa rota de Cas Vel" on els diumenges d'estiu deia missa el frare mínim exclaustat Rafel Socias

vertir molts de doblers dels que anava obtenint en les moltes conferències que donava; no sols a Mallorca, sinó també a la Península. Encara, actualment, a la cisterna de Sa Rota s'hi conserva un gravat del seu temps.

Allà hi va sembrar molts d'arbres, però sobretot parres; i com que n'hi havia moltes, també feia vi. Posteriorment s'hi trobaren premses, una pica molt gran, un densímetre per poder mirar el grau del most i de l'alcohol.

Les persones d'edat de Montuïri havien sentit dir que en acabar la missa dels diumenges, que ell deia a la mateixa rota a l'estiu, on hi va fer construir una capelleta, feia córrer els al·lots i després els convidava a beure vi, com també invitava a les persones majors. Recordem que a mitjan segle passat i anys posteriors, que fou l'època de la vinya mallorquina, molts de pagesos vivien del vi.

A Sa Rota hi va dir missa durant molt de temps. La gent que hi anava l'oïa des de damunt la claustra, de dret. I per altra part, durant el temps de la pesta, allà s'hi arribaren a reunir més de 50 persones que estaven en quarantena.

Parlant d'aquell temps, l'amo en Salat, que per allà tenia una rota i que l'havia conegut, deia als homes d'aquell indret que quan no tenguessin feina anassin a la

rota del frare. Allà els feia fer clots i després hi sembrava arbres, un al costat de l'altre. Com també el canonge Honorat Ribas "Pofanc" comentava que havia tengut notícies de gent de la Península que havia assistit a conferències seves, i l'alabaven tant pel seu do de paraula com per tan intel·ligent com era.

D'ell podem dir també que era de la família dels "Rafeles", una gent marcada per la política, sobretot per esser o considerar-los descendents dels Coloms, a la qual, en aquell temps, poca gent la tenia en estima.

Sa Rota, per altra part, estava molt ben acabada i moblada amb gust, naturalment tenint en compte el temps que es corria. Aleshores la capella ja estava enrajolada, la qual, com hem dit, la féu construir ell mateix i pel seu compte. Una capella que, una vegada haver mort Rafel Socias Trobat, el 1872, ja no ha tornat servir més com a tal i se li ha donat un altre ús.

Cal afegir, finalment, que a ell li deien "en Rafel de cas Veis" o també "de sa Rota de cas Veis". I considerat políticament, la seva tendència era preferentment liberal.

O. Arbona

Nota.- Ens ha relatat bona part d'aquest escrit Rafel Socias Bauzá "Rafela".

Docència a l'hivern i obres a l'estiu

Arriben les vacances d'estiu. Els infants estan cansats i l'Escola també. Tots desitjam l'estiu per poder gaudir d'unes activitats diferents a les desenvolupades durant l'hivern. A l'hivern prioritzam i cultivam el saber i a l'estiu el plaer. Tot és necessari. A l'edifici escolar també li pertoca el mateix.

Durant l'hivern l'edifici acolleix els coneixements relacionats amb les diferents etapes i àrees curriculars, així com també tota una sèrie d'activitats i cursos

d'idiomes, informàtica, judo, manualitats, ball de bot, esports... i dona així durant el curs escolar un servei a la comunitat. Per això a l'estiu és la comunitat, a través dels seus representants de les institucions corresponents -Ajuntament, MEC, CIM-, la que ha de preparar l'edifici per tal que aquest servei es pugui donar amb les millors condicions possibles de qualitat.

Però, Escola, no et preocupis! Aquests representants ens han fet una promesa

ferma. Et deixaran com a nova. T'arreglaran el capell, i ja no seran necessaris els poals dins les aules quan plou, et faran una bona reforma al pati, t'enrajolaran les parets laterals de l'escala i l'accés a l'escoleta...

Però per Sant Bartomeu tot s'atura i tota la gent es muda. Estaràs tu ja enllestida? No ho dubtam que així serà, perquè una fada ens ha predit que Sant Bartomeu no vendrà fins que l'Escola arreglada no estarà.

Quina tragèdia serà, si enguany hem de celebrar Sant Bartomeu per Sa Fira.

El Claustre de Professors del CP Joan Mas i Verd

Assemblea de la Cooperativa

El passat dia 16 de maig i amb assistència de 21 socis, dels 39 que la integren, se celebrà l'assemblea anual ordinària de la Cooperativa Agrícola, acte que tengué lloc al magatzem.

Obrí la sessió el president Miquel Mascaró. Seguidament el gerent, Gaspar Mas, exposà i explicà amb detall el resultat de comptes i balanços de l'exercici corresponent a l'any 1996 i que fou el següent: *Ingressos*: Vendes, comissions, subvencions i altres: 85.111.220 pts. *Despeses*: sous, compres, variació existències, tributs, serveis i altres: 84.785.994. *Superàvit*: 325.226 pessetes.

Cal remarcar que el valor de les existències al magatzem a 31 de desembre de 1996 era de 4.464.403 pessetes, 1.228.946 més que l'any anterior.

Una vegada donat el resultat econòmic, el president exposà la conveniència d'adquirir un molí de molre cereals, afaltar el davant i costat del magatzem i tancar-ho tot amb filferada.

Per a dur-ho a terme s'acordà demanar pressuposts a les empreses pertinents i, una vegada obtinguts, sol·licitar ajudes del programa europeu 5B leader.

Corresponia aquest any la renovació de la junta rectora i per manca de candidatures no es pogué elegir per votació. Per tant, els socis allà presents decidiren que continuàs de president en Joan Mas i per unanimitat quedaren elegits Melcior Nicolau Jaume, secretari; Joan Barceló Prohens, tesorero, i de vocals Miquel Ramonell i Pau Róscar.

Per a celebrar el bon resultat econòmic (325.226 pessetes de superàvit, més 1.228.946 d'augment d'existències) el dinar que anualment i des de fa tres anys se celebra al menjador de les escoles, enguany tindrà lloc dia 7 de juny al restaurant "Ses Jardines".

COL·LEGI PRIVAT COCESA SANT ANTONI ABAT

Carrer Sant Joan de la Creu, 58
SON FERRIOL
Tlf: 42 72 68

OBERTURA DE MATRÍCULA:

I^r. DE BATXILLERAT
C.O.U.

Jornada continuada

Ensenyança personalitzada

Número reduït d'alumnes per aula

Ralació constant tutora-pares

Orquidea

Perlas
Orquidea®

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Escoltant la ràdio

Els joves que anaven a la Sala Mariana en temps que don Pep Estelrich era vicari de Montuïri (1945-1948) gaudien de passar les vetllades divertint-se amb els entreteniments d'aquell temps. Unes vegades assejaven comèdies, altres, anaven a xerrades formatives, com també, com en aquest cas, escoltaven la ràdio (quan encara no n'hi havia per totes les cases), tant música com serials, per tal d'entretenir-se. A la foto, amb el vicari Estelrich, hi veim Batomeu Sampol, Baltasar "Putxo", Damià "Aloi" i Joan "Carlos"†.

Records d'infantesa

El nom de "Malesherbes"

En aquell temps d'hivern, devers 1925, moltes nits anava a ca la meua padrina, a qui quasi sempre trobava devora el foc de llenya, ben encès, on no sols s'escalfava, sinó que també encalientia tota la casa. Jo era petit i ficava branques i estelles al foc. I ella moltes vegades em contava historietes, algunes rondalles o fets que havien succeït o no. Això feia que l'escoltàs amb devoció.

No se m'han oblidat mai els dos fets que em va contar un dia referits a la mateixa persona: a un frare català que havia vingut a Montuïri a predicar, ja el segle passat.

Era en temps de corema, el dia del

Ram, abans dels 12 sermons, quan era costum que abans de sortir el "Mon Cirineu" —qui havia d'ajudar al Bon Jesús a portar la Creu— el pegar botets. En aquell moment molts dels homes que estaven dins l'església, sortien. El fet de pegat botets feia molta gràcia, molta gent reia i després ho comentava.

Un any vengué a predicar aquest frare català, el qual no estava acostumat a veure aquest fet per la seva terra. En aquell moment va dir molt fort als que quedaven: "Aneu-se'n, si es torna repetir la risa, baixu de la trona".

El mateix capellà tornà en una altra ocasió a predicar la novena de Sant Antoni, però, cosa molt rara, no va

anomenar cap vegada el nom del Sant. Aquest fet féu enfadar molt la gent; fins i tot l'insultaven i una vegada l'encalçaren fins a la sortida del poble. Daixo-daixo se n'anava, però si sentia potadetes que s'acostaven feia més via. Arribat a la possessió de Malesherbes va tenir ganes d'anar del cos, i es va amagar darrera una paret per fer les seves necessitats. En acabar no tengué per torcar-se i se li va ocórrer fer-ho amb un manat d'herbes, i varen esser ortigues. I aquell pobre fraret quan va sentir el dolor d'aquella feta va dir: "per aquí lo que hi ha és mala gent i males herbes".

Es diu que de llavors ençà se li ha posat el nom de "Malesherbes". I si és ver o mentida ja no ho podem anar a cercar.

Peret

El Montuïri ascendeix a I preferent

Va pujar-hi per primera vegada la temporada 1981-82

Molta activitat esportiva en aquest mes de maig, tot i que alguns equips de futbol ja havien acabat la competició.

El fet més destacat, sens dubte, ha estat l'ascens del Montuïri a I Preferent, categoria que va perdre l'any passat i a la qual hi havia pujat la temporada 1981/82.

Al decurs d'aquests dèssat anys sempre havia militat a I Preferent, tret de les temporades 1985/86, 86/87, 1993/94 i 94/95 que va estar a III divisió.

El Montuïri va canviar d'entrenador en el novembre, va fitxar dos montuïrers de l'Atlètic Balears, Rafel Alcover i Mateu Gomila. Aquests canvis

donaren consistència, seguretat i força a l'equip i des del lloc cinquè -com explica el míster a una altra pàgina- va passar al primer lloc on s'hi ha mantingut des del dia que el va conquerir. Ha acabat amb una

Joan Pocoví, president del Montuïri i ànima de l'entitat

diferència de set punts sobre el segon classificat. Val a dir que ja era campió una setmana abans d'acabar la lliga. Es va fer un equip per pujar i s'ha aconseguit.

Hem de significar que, en aquests moments, només puja el campió de I regional. El segon, tercer i altres si ve de cas, han d'esperar el resultat de la lligueta d'ascens a III divisió i II-B.

Per tant, creiem que tots estam d'enhorabona. Des del President, directiva, jugadors, entrenador, socis, equips base fins a les persones que any enrera han format els montuïrers del primer equip i, també, tot el poble.

A partir d'ara, s'ha de seguir una política esportiva amb dos objectius ben clars: potenciar que el màxim de montuïrers actuïn a I Preferent i mantenir-se a la categoria.

Els cinc equips de handbol de l'Escola, campions insulars de les cinc categories

HANDBOL

Cap altra escola de Mallorca pot fer front a la de Montuïri en handbol. Un altre cop tots els equips que enguany han preparat els monitors Ramon Cunill i Guillem Munar han tornat a fer campions de Mallorca de totes les categories a les finals celebrades a Inca el 12 d'abril. El curs passat també feren campions de tot.

Aquest esport es promociona a nivell escolar de cada vegada menys. Montuïri i enguany Inca i Santa Maria són dels pocs col·legis que el practiquen en la modalitat. Abans hi havia Esporles, Sant Llorenç i

Muro que enguany no han participat.

Els resultats han estat els següents:

Benjamí:

Montuïri, 12 - Llevant d'Inca, 4

Aleví masculí:

Montuïri, 14 - Santa Maria, 2

Montuïri, 16 - Llevant, 2

Aleví femení:

Montuïri, 13 - Llevant, 5

Montuïri, 16 - Santa Maria, 5

Infantil masculí:

Montuïri, 15 - Llevant, 6

Infantil femení:

Montuïri, 18 - Llevant, 8

Restaurant PUIG DE SANT MIQUEL

(Dimarts, tancat)

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

L'equip de bàsquet infantil femení

El Montuiri benjamí futbol-7

TENNIS TAULA

És un altre dels esports de promoció on destaca l'Escola. Enguany han fet campions de la categoria benjamina, subcampions a les dues d'alevines (masculina i femenina), quarts i sisens a infantil masculí i tercers i sisens a cadet masculí.

A més a més, Jaume Palou Garau va

ser nomenat millor jugador de Mallorca benjamí a les finals celebrades a Vilafranca i Joan Verger Cerdà, el segon millor individual aleví masculí a les finals fetes al Local Jove de Montuiri.

A Montuiri l'Ajuntament va donar els trofeus als tres primers, va convidar a berenar a tots els participants i també els va regalar una gorra. El Consell Insular -com va fer al altres llocs- els va obsequiar amb medalles i Sa Nostra, amb camisetes i premis en metàl·lic.

Resultats i classificacions:

Benjamins

Montuiri A, 2 - Vilafranca, 0
Vilafranca, 2 - Montuiri B, 1
Inca, 2 - Montuiri B, 0
Montuiri A, 2 - Montuiri B, 0
Inca, 0 - Montuiri A, 2
Classificació: 1. Montuiri A, 2. Inca, 3.
Vilafranca i 4. Montuiri B

Aleví femení

Montuiri A, 0 - Vilafranca, 2
Vilafranca, 2 - Montuiri B, 0

El col·legi públic copa els cinc títols en els campionats escolars de handbol

També va fer primer a tennis taula benjamí

A bàsquet, les infantils han quedat cinquenes i les cadets, novenes.

Els Cadets de futbol, els més esportistes del seu grup

Montuiri B, 0 - Montuiri A, 2

Classificació: 1. Vilafranca, 2. Montuiri A, 3. Montuiri B

Aleví masculí**Semifinals:**

Montuiri A, 1 - Vilafranca, 2
Montuiri B, 2 - Sa Pobla, 0
Montuiri B, 2 - Pius XII, 0

(Continua a la pàgina següent)

Classificacions finals de futbol**Primera regional**

Montuiri	34	26	4	4	100	35	82
Paguera	34	23	6	5	92	39	75
Sta. Ponsa	34	22	7	5	82	24	73
Llosetí	34	20	9	5	80	34	69
Algaida	34	17	3	14	58	50	54
At. Balears	34	13	11	10	64	57	50
Murenc	34	14	8	12	55	57	50
S'Horta	34	13	10	11	56	51	49
Sta. Eugènia	34	13	5	16	56	63	44
V. de Lluc	34	13	5	16	38	46	44
Independent	34	12	6	16	58	71	42
R. la Victòria	34	11	6	17	43	72	39
Pla de NaTesa	34	11	6	17	54	81	39
Rotlet-Molinar	34	10	8	16	46	71	38
Portocristo	34	11	4	19	51	55	37
Petra	34	7	7	20	32	78	28
P. de Calvià	34	7	6	21	30	70	27
Colònia	34	4	7	23	44	86	19

Alevins Futbol - 7

Colònia	30	28	1	1	297	28	85
Calvià	30	25	2	3	185	55	77
S'Horta	30	25	3	2	218	38	76
Rt. Arenal	30	21	2	7	109	59	65
Montuiri	30	18	2	10	138	107	56
Peguera	30	11	7	12	80	101	40
P. Calvià	30	13	2	15	88	99	39
Son Roca	30	12	3	15	98	120	39
Andratx	30	11	15	14	118	111	38
Valldemossa	30	12	3	15	114	143	37
Vilafranca	30	12	1	17	89	127	37
Porciuncula	30	11	3	16	70	110	36
Mariense	39	8	1	21	99	151	25
Espanya	30	7	0	23	89	198	21
Felanitx	30	4	4	22	67	211	16
P.B.Llubi	30	2	1	27	29	201	7

Taller d'Art floral

- Rams núvia amb flors naturals o seques.
- Decoració església, cotxe, etc. amb flors naturals.
- Records per a noces, bateigs i comunions.
- Decoració cases, festes i cerimònies.
- Quadres, llums amb flors seques.

Inés

Montuiri

Carretera de Palma, 61
Tlf. 989 32 35 26
Concertau cita

(Ve de la pàgina anterior)

Finals:

Vilafranca, 2 - Montuïri B, 1 (1r i 2n llocs)

Montuïri A, 2 - Sa Pobla, 0 (3r i 4t)

Classificació: 1. Vilafranca, 2. Montuïri B, 3. Montuïri A, 4. Sa Pobla i 5. Pius XII

Infantil masculí

Semifinals:

Montuïri A, 1 - Sant Salvador, 2

Sant Gaietà, 2 - Montuïri A, 0

Can Pastilla, 0 - Montuïri B, 2

Llocs 1 a 4:

Montuïri B, 0 - Sa Pobla, 2

Montuïri B, 0 - Sant Gaietà, 2

Montuïri B, 0 - Sant Gaietà B, 2

Llocs 5 a 8:

Montuïri A, 2 - Can Pastilla, 1

S'Alzinar, 0 - Montuïri A, 2

Montuïri A, 0 - Sant Salvador, 2.

Classificació: 1. Sa Pobla, 2. Sant Gaietà A, 3. Sant Gaietà B, 4. Montuïri B, 5. Sant Salvador d'Artà, 6. Montuïri A, 7. Can Pastilla i 8. S'Alzinar de Capdepera.

Cadet masculí

Semifinals:

Montuïri A, 1 - S'Alzinar, 2

Inca, 2 - Montuïri A, 1

Montuïri B, 1 - Sant Salvador, 2

Montuïri B, 2 - Can Pastilla, 0

Finals:

Montuïri B, 2 - Inca, 0 (3r i 4t llocs)

Can Pastilla, 2 - Montuïri A, 1 (5è i 6è)

Montuïri va quedar tercer i sisè.

BÀSQUET

Molt bé per al Club Poliesportiu Montuïri. Poden estar ben satisfets de la campanya realitzada en aquest "any de reaparició del bàsquet federat a la vila".

Ja han acabat la competició les infantils que han quedat quartes d'entre catorze equips i les cadet que ha fet novenes, també en un grup de catorze.

Les de minibàsquet disputaren la darrera jornada el dia 31 i hauran quedat en els llocs capdavanters.

FUTBOL-7, FUTBOL BASE I FUTBOLET

Els alevins han arribat a la darrera jornada del campionat. Bona campanya, a seva. Han quedat en el lloc cinquè d'entre setze clubs.

El cadets participen en el torneig copa President que finalitza aquest mes de

Jaume Palou Garau,
el millor jugador de
Mallorca benjamí
de ping-pong

Joan Verger Cerdà,
subcampió de
Mallorca aleví
de ping-pong

juny. Van segons i se suposa que aquí romandran fins a la darrera jornada. Bon darrer sprint de la temporada, per tant. Ara bé, el més satisfactori d'aquest conjunt és que han estat el club més esportiu del seu grup B de II regional segons la classificació que fa el diari "Última Hora". Això sí que està bé! Enhorabona!

L'equip de futbolet va disputar a Algaida la darrera jornada comarcal el dissabte 10 de maig. Com feren els montuïrers en Es Revolt, els algaidins també els regalaren unes gorres -en aquest cas vermelles- en Es Porrassar.

RESULTATS

Els resultats dels equips de bàsquet i futbol registrats el passat mes de maig han estat:

Minibàsquet

Montuïri, 53 - Alcúdia, 31

Sant Josep Obrer, 70 - Montuïri, 9

Montuïri, 62 - Sagrat Cor, 14

Bàsquet infantil

Montuïri, 57 - Molinar, 43

Campanet, 33 - Montuïri, 50

Montuïri, 44 - Hispània B, 37
Sant Llorenç, 41 - Montuïri, 42

Bàsquet cadet

Selva, 24 - Montuïri, 70

Montuïri, 40 - Joan Capó, 21

Montuïri, 39 - Andratx, 29

Molinar, 45 - Montuïri, 50

Futbol-7 aleví

Calvià, 3 - Montuïri, 0

Montuïri, 1 - Colònia, 12

Platges Calvià, 2 - Montuïri, 0

Montuïri, 6 - Santa Ponça, 2

Futbol cadet (Copa President)

Santanyí, 3 - Montuïri, 3

Espanya, 9 - Montuïri, 1

Montuïri, 6 - Algaida, 1

Futbol I regional

Montuïri, 4 - Santa Eugènia, 1

Pla de Na Tesa, 0 - Montuïri, 6

Montuïri, 2 - Santa Ponça, 0

Rotlet Molinar, 3 - Montuïri, 4

Gabriel Gomila

Activitats esportives i d'oci a Montuïri Estiu 97

El programa que presentam, elaborat per l'Ajuntament de Montuïri, pretén oferir-nos un repertori d'activitats per perfeccionar el nostre esport preferit o per conèixer altres activitats d'esport i temps lliure.

L'Ajuntament té el desig que els montuïrers incrementem els nostres hàbits esportius i per això, des d'aquí, ens anima a participar i gaudir de les activitats programades.

1. Curset de vela a Sa Ràpita. Preu: 8.000 pts.

BAR
RESTAURANT
MUNPER

ESPECIALITATS

- Cuina Mallorquina
 - Carn a les esgelles
 - Embotits ibèrics i mallorquins
- NOCES I COMUNIONS**

Ctra. Palma-Manacor. Km. 29 - Tlf. 64 40 70 - 07230 MONTUÏRI

2. Curset de windsurf. Preu: 8.000 ptes.
3. Mallorca en bicicleta. Preu: a concretar.
4. Viatge d'aventura a Port Aine (Pallars Sobirà). Preu: a concretar.
5. Esport i aventura. Preu: 7.000 ptes.
6. Campus futbol. Preu: 4.000 ptes.
7. Natació. Preu: 5.000 ptes.
8. Escola de tennis. Preu: 6.000 ptes.
9. Gimnàstica de manteniment i entrenament. Preu: 3.000 ptes/mes
10. Judo. Preu: 2.000 ptes/mes
11. Ball de bot. Preu: 1.500 ptes/mes
12. Curset de paret seca. Preu: 2.000 pt.
13. Curset d'iniciació a l'ofici de fuster. Preu: 2.000 ptes.
14. Campionat de futbol 7. Preu: 10.000 ptes.
15. I Campionat Esportiu Festes de Sant Bartomeu. Preu: 3.000 ptes.

Inscripcions

Totes les inscripcions es faran a l'Ajuntament abans de dia 20 de juny, excepte l'activitat nº 3, fins al 16 d'agost; la nº 14, fins al 14 de juny i la nº 15, fins al 12 de juliol.

Per a més informació a l'Ajuntament.

Classificació final de bàsquet

Infantil femení

J. Mariana	26	21	5	1045	767	47
Sta. Maria	26	20	6	1412	849	46
Montuiri	26	19	7	1152	814	45
Santanyí	25	19	6	1226	789	44
R. Molinar	25	18	7	1088	719	43
C.B. Inca	25	17	7	1033	795	41
P. Manacor	25	14	11	1023	810	39
Bons Aires	26	13	13	1024	1001	39
Binissalem	25	12	13	745	855	37
Hispania B	26	10	16	932	936	36
G. Galmés	25	7	18	748	964	32
Campanet	26	6	20	878	1134	32
Campos	26	2	24	491	1566	28
Pla de N.T.	26	1	25	321	1119	27

Mini Femení

St. Josep	27	26	1	1665	367	53
Bons Aires	27	22	5	1288	462	49
Llucmajor	27	21	6	1251	473	48
Montuiri	27	21	6	1162	665	48
J. Cimsa	26	22	3	1358	485	47
Alcúdia	27	17	10	799	746	44
J. Mariana	27	16	11	1008	900	43
Cide	28	13	15	651	863	41
Sta. Maria	26	14	12	933	717	40
C. Pollença	27	9	18	595	1031	36
Pla de N.T.	26	8	18	580	1046	34
S. Cor	27	4	22	366	1001	30
Bons Aires	27	3	23	388	1275	29
Campos	27	4	21	378	1270	29
Hispania	26	1	25	310	1431	27

Els tres equips del club de bàsquet han duit a terme una bona campanya

Els components de l'equip benjamí de tennis taula, campió escolar de Mallorca

Club Columbòfil Missatger

Bartomeu Miralles, campió de la temporada 1997

El divendres 23 de maig es va tancar la temporada 1997 amb un sopar i entrega de premis en el restaurant "Es Cruce".

Una temporada que s'ha caracteritzat per la gran pèrdua de coloms, si bé els resultats obtinguts són bons a nivell de Mallorca i regionals, doncs Sebastià Grimalt (President del Club) féu 2^{on} de Mallorca a la cursa de Cervera; el tandem Martorell-Arbona, 2^{on} a la cursa d'Oriola-II, Sion Mut, 1er de Mallorca a les curses de Baza-I i Oriola-II, mentre que el campió social de Montuiri (Trofeu Seguridad y Limpiezas, S.A.), guanyat per Tomeu Miralles, va fer 3^{on} de Mallorca des de Baza-I (Fons), 1er Oriola-I del grup pobles Llevant

i 3^{on} des de Calpe-IV del grup Mallorca.

La classificació general final, trofeu Seguridad y Limpiezas, S.A. fou:

Campió: Tomeu Miralles

Subcampió: Sion Mut

3^{on} Gori Oliver

4^{on} Tandem Martorell-Arbona

5^{on} Sebastià Grimalt

6^{on} Miquel Llaneras

7^{on} Tandem Amengual-Miralles

8^{on} Joan Camps

9^{on} Sebastià Mas.

Colom més viatjat: (Calpe-I, Calpe-II, Baza-I, Baza-II) Esp-27413-95 d'en Gori Oliver.

Jaume

música bar

Ca Na Poeta

Carrer Major núm. 7

• Telf. 64 65 29

• Montuiri

Fernando Asensi, "míster" dels grans

Un llicenciat en Filosofia i Lletres s'ha convertit en l'entrenador de l'ascens

Li vàrem fer l'entrevista la setmana anterior al dia de la pujada a l'Preferent. Aleshores, nosaltres ja li demanàrem que ens parlàs de l'ascens. Fernando Asensi, míster del grans -"l'entrenador de l'ascens"- ens contestà:

- Seria fantàstic, tota una proesa. Quan vaig agafar l'equip era el cinquè a vuit punts del Peguera i, finalment, hem deixat fet pols tots els rivals. Des de fa tres mesos hem guanyat gairebé tots els partits. Els jugadors són els qui han aconseguit aquest objectiu mercè a una agressivitat digna de tota lloança. Des del president, directius, massatgista, jugadors que intervingueren a principi de temporada i que no han acabat, Àngel Prado, preparadors del futbol base fins a l'exentrenador Bernardí Palou ... tots tenen part de culpa en aquest ascens. Ha estat una prova de la confiança en el grup i en la feina.

Fernando Asensi Novella va néixer a Madrid el 1952. Casat i és pare de cinc fills, treballa a la Conselleria de Turisme com a cap del servei d'ordenació del turisme a Balears i és llicenciat en Filosofia i Lletres (secció Història i Geografia) per la universitat Complutense de Madrid. Sap anglès, francès i català, a més de la seva llengua materna, el castellà.

El seu currículum esportiu va començar com a jugador dels equips base del Reial Madrid. Va ser internacional juvenil a 1967. Té el títol d'entrenador nacional. Ha dirigit el Santa Eulàlia i Sant Rafel d'Eivissa, Felanitx, Santanyí, Mallorca cadet i ha estat seleccionador balear juvenil sub-17. Ja ha assaborit les mels d'altres ascensos: Sant Rafel, Santanyí i Felanitx a III divisió.

Al decurs d'aquesta vida esportiva té com a millors records haver estat internacional juvenil als 15 anys i jugar el campionat d'Europa a Barcelona, formar part de les plantilles inferiors del Reial Madrid i veure realitzada la il·lusió de disposar del títol d'entrenador nacional.

- I el pitjor record de la seva etapa esportiva?

- Haver hagut d'abandonar el futbol actiu als deu anys perquè tenia moltes possibilitats de seguir jugant. En qualitat

de míster, els pitjors records són els mal resultats. Ara bé, gràcies a Déu, sempre els he tengut bons. Tot i això, el pitjor moment com a entrenador ha estat en guany amb el Montuïri.

- Quina anècdota podria contar-nos?

- Un dia estava jugant un partit amb el Reial Madrid. El meu pare era el president del col·legi nacional d'àrbitres. A un moment determinat, l'àrbitre que dirigia aquell partit em va demanar: "Oye, lo estoy haciendo bien". Li vaig respondre: "Sí, muy bien". O sia, em feia la pilota perquè xerràs bé d'ell a mon pare.

- Com va ser que va venir a dirigir el Montuïri?

- L'any passat vaig estar amb el Felanitx que ascendí a III divisió; però el seu projecte no m'era satisfactori perquè la directiva no m'assegurava una organització esportiva seriosa i els resultats ja els podeu veure: el descens del Felanitx. Això m'ha donat la raó. Per tant, em vaig quedar sense entrenar. El mes de novembre em va telefonar Joan Pocoví i em va dir que tenia la necessitat urgent de fixar un preparador i que havien pensat en mi. Portaven nou jornades de lliga, però volien un altre caràcter, una altra personalitat, un altre temperament en el banquet. Vaig fitxar per una cosa fonamental: el

repte d'agafar un equip a meitat de la temporada i amb desconeixement total de la plantilla, de la I regional i de la tasca feta anteriorment. Amb la situació del Montuïri d'aleshores -cinquè a vuit punts del líder- l'exigència era feroç. Tenia l'atractiu repte de guanyar.

- El fet que vostè esmenta d'agafar l'equip una vegada iniciada la lliga, ha esdevingut un avantatge o un inconvenient?

- Un inconvenient. Bé, els resultats han dit que ha estat un avantatge per al Montuïri i per a mi. Però realment no ho trob així. Sempre he considerat fonamental la pretemporada. A més a més, el Montuïri tenia unes mancances terribles, la qual cosa va obligar-me a realitzar una segona pretemporada però "dins la lliga" i amb l'obligació d'haver de guanyar cada partit.

- Quins jugadors de la plantilla coneixia abans de venir aquí?

- Munar, Llorenç i altres d'aquí amb els qual em vaig enfrontar la passada temporada quan dirigia el Felanitx. Per referències, Tomeu Verger, Gerardo, Israel i Sampol. No coneixia els altres. Vaig venir en blanc, pràcticament.

- Podria analitzar les causes de l'excel·lent campanya?

- Han estat múltiples. De 24 partits - mancaven els dos darrers quan parlàvem amb ell- n'hem guanyat vint-i-un, empatat un i perdut dos a fora. Les causes?, la bona tasca dels jugadors en els entrenaments, la feina en grup, la cohesió, l'agressivitat i l'equilibri en defensa i atac i en força física i intel·ligència futbolística.

- Quines dificultats ha hagut d'encaixar?

- Nombroses. A més de les esmentades anteriorment, l'exigència de guanyar cada diumenge era brutal. La descompensació de la plantilla era terrible tant pel que fa a l'aspecte tècnic com físic i de talent. De seguida que vaig arribar, vaig haver de donar cinc baixes: Ramon, Tonete, Manolito, Pascual i Canyelles. No només vaig haver d'estructurar l'equip, sinó que vaig haver d'equilibrar la plantilla tant en l'aspecte humà com en l'esportiu. Vaig

trobar tres jugadors fora de pes, T. Verger, Sampol i Israel que feren una pla específic de recuperació.

- Com ha estat l'ambient de vestidors i sessions d'entrenament?

- Podrien contestar millor els jugadors. Hi ha hagut alts i baixos propis de la convivència de vint persones i d'una competició on tothom vol jugar. El jugadors són egoistes i això és una feina de grup. Qui no ho entén així, no pot ser futbolista de futur o almanco no pot estar amb mi.

- Algú ha opinat que vostè és un tècnic massa exigent i seriós per a una plantilla de I regional, què en pot dir d'aquesta afirmació?

- Som una persona exigent a I regional, a cadets quan vaig estar amb el Mallorca, amb la selecció juvenil balear. Som exigent amb la meua feina professional, la meua família, l'educació dels meus fills. Som així i per dur un grup cal ser exigent i aquesta "exigència me l'exigien a mi". Era la de ser campions. Crec hem demostrat que amb feina, disciplina, serietat i exigència es poden fer coses fantàstiques. Aquesta exigència no va en contradicció amb la bona harmonia entre l'entrenador i el grup. Sempre he pretès de ser útil als altres. Als jugadors del Montuïri, he tractat d'ensenyar-los esportivament i humanament i ho hem aconseguit.

- De vegades ha hagut d'adoptar mesures contra jugadors que no han estat compreses per l'afició, podria explicar-nos els motius i finalitats?

- És el compte pendent que tenc amb l'afició de Montuïri. Jo plantejo el partit de la forma que crec més convenient amb benefici de l'equip. Evidentment, la disciplina del grup i les situacions tàctiques i decisions són meves. Supòs que fas esment a dues situacions que es produïren a conseqüència de prendre decisions tàctiques en dos partits quan mancaven deu minuts per acabar el temps reglamentari i vaig llevar dos jugadors que són simbòlics i, a més a més, són montuïrers. Això no va ser la meua valoració: tallar i canviar el ritme de l'encontre. Varen ser les úniques vegades que anant dels primers, realitzant una temporada magnífica m'han xiulat. Realment, m'han fet molt de mal.

- Què opines del Montuïri com a club, afició, equips base ... el futbol montuïrer, en general?

- Com a club, només fa set mesos que som aquí i ha estat una tasca molt densa

"Els jugadors són egoistes. Qui no entén que el futbol és una feina d'equip no pot ser jugador meu"

"Estàvem a vuit punts del líder Peguera i hem deixat fet pols tots els rivals"

"L'exigència de guanyar cada diumenge i de ser campions ha estat brutal"

"Amb feina, disciplina, serietat i exigència es poden fer coses fantàstiques i aquesta exigència no va en contradicció amb la bona harmonia entre l'entrenador i el grup"

"La base del Montuïri és del poble i això és la línia a seguir, fer feina en el futbol base i millorar les condicions de feina dels seus entrenadors"

per a la primera plantilla. Ha estat un club on vaig trobar el president Pere Canyelles que al cap d'un mes va dimitir i que per a mi és una magnífica persona. Ara ho és Joan Pocoví de qui crec que, en principi, cerca revitalitzar i posar l'entitat al seu lloc. El Montuïri és un club amb prestigi, sempre l'ha assolit i, com a mínim, ha d'estar a Preferent. Els desitjos del president són col·locar-lo a III divisió. Aquesta és també la meua il·lusió. Organitzar un equip, estructurar-lo. Quant al futbol base, veig que està ben cobert, hi ha unes bones instal·lacions i bons entrenadors de futbol base. Ja he convocat tres o quatre juvenils que són al·lots de qualitat. Tot això és important, però el que a mi m'agradaria és que hi hagués consistència. Em referiré al que em passà al Sant Rafel d'Eivissa. Jo el vaig ascendir a III divisió i als dos anys havia desaparegut el club. I jo em pregunto, per què faig feina?. Per intentar ser

útil, per estructurar i organitzar un club, ajudar els juvenils. Pujar a una categoria i després perdre els partits, destrossar l'equip, destrossar els juvenils, destrossar la primera plantilla ... això no és el que pertoca. Pens que hi ha bona base aquí. Hem tenguut 12, 13, 14 jugadors de Montuïri i sis de fora, la base és del poble i això és la línia a seguir, fer feina en el futbol base, millorar les condicions de feina dels entrenadors del futbol base, mantenir l'estructura i l'objectiu clar de situar el club a la zona mitja de la III divisió. No ha de repetir-se el fet de fa un parell d'anys que en dues temporades es va passar de III divisió a I regional.

- Per acabar, m'interessa alguna més?

- Solament, agrair al club i al poble de Montuïri la confiança que m'han donat durant aquest temps i la col·laboració que he tenguut.

Joan Antoni Payeras Ramonell

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Eucaristia per a tots els grups de les parròquies i arxiprestat

Dia 6 de juny (divendres) a l'Ermida de Sant Honorat i començant a les 21'30 h. donarem gràcies a Déu mitjançant una Eucaristia amb la participació de tots els grups de les parròquies i arxiprestat.

Dia del malalt

A Lluc dia 7 de juny se celebrarà el dia de l'ancià malalt. L'horari d'activitats allà serà el següent: A les 10, arribada; a les 11'30, celebració de l'Eucaristia presidida pel nostre bisbe, Teodor Úbeda; a les 13, dinar de companyonia, de pa-taleca; a les 14'30, actuacions musicals.

Per al bé de tots

Un altre any i per al bé de tots la parròquia en nom de l'Església demana que en fer la declaració de la renda es posi una creu (+) a la casella de l'Església Catòlica. El voler-hi destinar el 0'52% no ens costa res i la quantitat corresponent es podrà destinar a les neces-

Els cristians tenen obligació d'ajudar el sosteniment de l'Església

sitats que té l'Església Catòlica (despeses de personal, rehabilitació d'edificis, sosteniment de nombroses obres socials i humanitzadores...) de les quals ens beneficiem tots: creients i no creients. De no fer-ho així, l'Estat ho destinarà a altres fins.

Els graons, acabats

El passat 30 de maig les obres dels graons es donaren oficialment per acabades. D'haver-hi algun detall, els obrers tornarien per fer una retocada. Ara esperamun dia poder celebrar una festeta.

Els drets humans bàsics

(Adaptació de Jakubowski y Lange)

El dret a **mantenir la teva dignitat personal**

El dret a **tenir drets i defensar-los**, essent tractat amb respecte i dignitat.

El dret a **rebutjar demandes** sense haver-se de sentir culpable o egoista.

El dret a **experimentar i expressar** els propis sentiments.

El dret a **fer manco** del que humanament s'és capaç de fer.

El dret a **ser independent** i a tenir opinions i expressar-les.

El dret a **estar tot sol** quan així un ho decideix.

El dret a **fer qualche cosa mentre no es violin els drets de l'altra persona.**

Els drets de Jesús a l'Evangelí

Jesús no cerca complaure; ensenya de veres els camins de Déu. (Cfr. Lc 20,21)

Jesús diu: No vull fer la meua voluntat, sinó la del Pare que m'ha enviat. (Cfr. Jo 5,30)

Li demanen miracles i es nega a fer-los per la increença de la gent. (Cfr. Mt 13,58)

Jesús expulsà els qui compraven i venien dins el recinte del temple. (Cfr. Mt 21,12)

Jesús prega Getsemaní: "Pare meu, si és possible, que aquest calze s'allunyi de mi. Però que no es faci com jo vull, sinó com Vos voleu". (Cfr. Mt 26,39)

Jesús es defineix davant la hipocresia: "Ai de vosaltres, mestres de la Llei i fariseus hipòcrites: sou com els sepulcres emblanquinats: de fora fan goig, però per dins tot està podrit. (Cfr. Mt 23,27)

Jesús es retirava de tant en tant a la muntanya per pregar tot sol davant el Pare. (Cfr. Lc 6,12)

Jesús diu i fa: - No facis als altres allò que no vols que et facin a tu.

- Siau misericordiosos i perdonau-vos.

- Estimau-vos els uns als altres tal i com Jo us he estimat.

Pluviometria

Maig de 1997

Dia 7	1'7 litres metre quadrat		
" 11	3'2	"	"
" 16	1'5	"	"
Total	6'4	"	"

Temps passat

10 anys enrere

Juny de 1987

Joan A. Ramonell, batle

Dia 10 de juny de 1987 es feren eleccions municipals i autonòmiques. A Montuïri guanyà la coalició AP-PL sense majoria absoluta, però a l'elecció de batle, dia 30 del mateix mes, s'abstengué el CDS i Joan A. Ramonell resultà elegit batle. Cessà Francesc Trobat del PSM. Els altres 10 regidors foren: Jaume Bauçà (Ind.), Gabriel Ferrer (Ind.), Miquel Cardell (AP), Joan Rosselló (PL), Joan Miralles Julià (PSOE), Gabriel Miralles (PSOE), Gabriel Fiol (PSOE), Bartomeu Amengual (PSM), Pere Sampol (PSM) i Guillem Ferrer (CDS).

25 anys enrere

Juny de 1972

Dinar de futbolistes

L'equip de futbol local havia duit una bona campanya i es classificà en 2on lloc en el campionat de 1ª regional. Jugadors i directius dia 1 de juny de 1972 foren obsequiats amb un dinar en el Puig. Allà s'entregaren trofeus als tres jugadors considerats amb més mèrits. Foren aquests: 1. Rafel Juan Veny, 2. Joan Miralles Julià, i 3. Miquel Miralles Servera.

50 anys enrere

Juny de 1947

Se sol·licita no asfaltar un tros de carretera

A la sessió de l'Ajuntament de dia 3 de juny de 1947 s'acordà demanar a Obres Públiques que es deixi sense asfaltar una tercera part de l'ample de la carretera Palma-Manacor a la pujada del Coll de sa Grava i baixada a Ses Rotes a fi que no hi hagi perill de caigudes i llengües de les bústies. No obstant Obres Públiques contestà negativament.

100 anys enrere

Juny de 1897

Queixes dels pous públics

Com que la gent es queixava del mal servei dels pous públics, l'Ajuntament a la sessió de dia 27 de juny de 1897 va acordar que dits serveis se subhastassin per un any. En fou guanyador Antoni Garcias Miralles, el qui també ho fou de la romana pública.

Noces d'argent

22 abril 1972

Joan Barceló Prohens, de Sa Mata, amb Margalida Cedà Oliver, d'Algaida.

3 juny 1972

Guillem Nicolau Garau "Perons" amb Antònia Pocoví Adrover "Boira".

Cuinar en casa

Anfós amb llet

Ingredients

Un anfós fet tallades.

3 cebes tallades llargues.

3 pebres vermells.

Un pot d'entomatigat.

Dos tassons de llet.

Dues cullerades d'oli.

Una boca picada d'alls i juevert.

Elaboració

Dins una greixonera posar la ceba tallada, l'oli, el peix amb sal i pebre bo; els pebres vermells a tallades llargues. Passar l'entomatigat i la llet pel "turmix". Fer una picada grossa de juevert i alls. Coure amb poc foc.

Margalida Cerdà (Perruquera)

Apotecaries

Montuïri	8 juny	Porreres	22 juny
Petra	15 "	Sant Joan	29 "

Demografia

Maig de 1997

Defuncions

Dia 16.- Jaume Manera Gomila "De sa Costa", casat, de 68 anys.

Dia 18.- Francisca Pizà Arbona "Pisana", viuda de 72 anys.

Dia 19.- Miquela Martorell Amengual "Massa", viuda de 92 anys.

Dia 23.- Maria Nicolau Verger "Pelut", casada, de 77 anys.

Matrimonis

Dia 10.- Josep Bauçà Blanch amb Maria Antònia Pocoví Mayol.

Gloses

A la mort de Joan "Matxo"

En Joan "Matxo" morí, un homo que molt valia, en mans de sa seva filla que sempre bé el va servir; jo just li puc oferir: que Déu el pugui tenir en el cel en companyia.

Crítiques disbaratades

Es menjar de Ca ses Monges n'hi ha que l'han criticat; jo sempre he destriat ses llimones de taronges, i sé que ses boques molles espenyen es bon sembrat.

Miquel Massanet "Parri"

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPI - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1 - Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

Noves perspectives per a les restes del talaiot de Son Fornés

Es pretén traslladar al Molí des Fraret les peces trobades, ja classificades

La majoria dels montuïrers que segueixen les incidències que es produeixen a la vila recordaran que les excavacions de Son Fornés es varen realitzar en el període comprès entre 1975 i 1988; o sia per espai d'un període de 13 anys. Ara bé, els organismes públics de les Balears que venien concedint subvencions per aquestes tasques, les varen aturar, sobretot les destinades a grans projectes arqueològics.

Cal recordar, per altra part, que les peces talaiòtiques de Son Fornés extretes durant l'esmentat període es varen depositar a Ciutat, al Museu de Mallorca, i allà romanen des de 1988 que fou quan es va donar per acabada la fase inicial d'excavacions.

Aquestes peces del talaiot de Montuïri, segon manifestacions que féu fa un any el director de l'esmentat museu, Guillem Rosselló, "obren en el seu poder, però no es poden exposar ni classificar a l'espera de l'inventari que els arqueòlegs responsables de les excavacions han de presentar al Museu de Mallorca. I ara, com que les peces no estan identificades, no es poden classificar, ni manco exposar".

Rosselló deia que la Llei del Patrimoni obliga als investigadors a entregar una memòria de cada peça obtinguda en l'excavació. I per altra part, sense aquest document és impossible que es pugui recuperar el material i exposar-lo al públic.

També afegia el director del Museu de Ciutat que es trobarien en moltes dificultats perquè a Montuïri es pugui obrir un museu arqueològic degut a l'alt preu que suposa el seu manteniment i vigilància, ja que es requereix un lloc adequat, segur i així com pertoca.

L'Ajuntament de Montuïri, per altra part, va publicar l'any 1991 una guia de les excavacions -1975-1988- del poblat Talaiòtic de Son Fornés: 1000 AC-100 AC a fi de conscienciar el poble del valor i la importància del poblat talaiòtic, el qual "reconegut pels especialistes com a un dels més importants d'Espanya, s'ha de considerar com una valuosa font de recerca científica. Així el lector pot tenir una succinta idea de l'estructura arquitectònica i de les formes de vida d'aquest poblat, com també del que va esdevenir en el darrer mil·lenni abans de Crist per aquests indrets". De la mateixa manera

A dalt veim l'entrada a la cambra principal del talaiot i a la dreta la columna de cinc grans blocs de pedra que s'alça en mig i que arriba quasi als 4 m. d'altària

s'han divulgat les troballes de les excavacions del talaiot montuïrer en més d'una dotzena d'articles publicats a prestigioses revistes nacionals i internacionals

Darrereres gestions i previsions

Com ja també divulgàrem a *Bona Pau*, el Club Rotary Almudaina tenia la intenció de adquirir en propietat tota la finca de Son Fornés i després oferir-la a l'Ajuntament perquè fos patrimoni del poble. Però ara sembla que la propietat no ho vol vendre i la inversió que tenia prevista l'esmentat Club Rotary haurà d'anar encaminada d'una altra manera.

Es pretén, una vegada ja posats en contacte amb l'arqueòleg Vicenç Lull, continuar la col·laboració. La inversió aniria dedicada a tornar treure totes les peces de Museu de Mallorca, tornar-les netejar i analitzar-les al mateix temps. D'una manera simultània l'Ajuntament demanaria -segons manifestacions del Delegat de Cultura i del Patrimoni, Raimundo Arbona- que posteriorment es depositassin a una sala del Molí des Fraret. I si allà no pogués ser com a museu, que hi romanguessin com a sala d'exposicions.

Aquesta seria la primera tasca que es duria a terme durant els pròxims mesos de

juliol i agost, per espai de 35 dies. Vendrien unes 14 persones entre tècnics i arqueòlegs (aquesta vegada no serien estudiants). "La finalitat d'aquesta comesa seria la de treure tot el que hi ha de Son Fornés, netejar-lo i exposar-ho", deia Raimundo Arbona.

Per altra part, comentava el mateix regidor, existeix el projecte que per espai de dos anys romanguin aquí dos arqueòlegs o tècnics, a fi de continuar la revisió -excavació, no- i depositar-ho, si és possible, en el nostre poble.

O. Arbona